

A BIZOTTSÁG 897/2014/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2014. augusztus 18.)****az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján finanszírozott, határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezések megállapításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 291. cikkére,

tekintettel az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 12. cikkére,tekintettel a külső tevékenységek finanszírozására vonatkozó uniós eszközök végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról szóló, 2014. március 11-i 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 232/2014/EU rendelet egyik területe – a határokon átnyúló együttműködés fokozása érdekében – az egyrészt az Európai Unió egy vagy több tagállama, másrészt a rendelet I. mellékletében meghatározott egy vagy több partnerország és/vagy az Oroszországi Föderáció közötti, az Unió külső határának velük közös szakaszán megvalósuló együttműködést foglalja magában.
- (2) A 236/2014/EU rendelet megállapítja a támogatás végrehajtására vonatkozó azon szabályokat, amelyek a külső tevékenységekre vonatkozó valamennyire eszközre nézve közősek.
- (3) A 232/2014/EU rendelet előírja, hogy el kell fogadni a határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtására vonatkozó egyedi rendelkezéseket megállapító végrehajtási szabályokat. Az említett szabályok rendelkezéseket tartalmaznak többek között a következőkre vonatkozóan: a társfinanszírozás aránya és módszerei; a közös operatív programok tartalma, elkészítése, módosítása és lezárása; a programstruktúrák szerepe és funkciója – ideértve azok helyzetét, hatékony azonosítását, elszámoltathatóságát és felelősségét –, az irányítási és kontrollrendszerek leírása, valamint az uniós támogatás technikai és pénzügyi irányítására vonatkozó feltételek; visszafizetési eljárások valamennyi részt vevő országban; monitoring és értékelés; láthatósági és tájékoztatási tevékenységek; megosztott és közvetett irányítás.
- (4) A 232/2014/EU rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében előírt programozási dokumentum megállapítja a határokon átnyúló együttműködés által követendő stratégiai célokat, valamint az együttműködés prioritásait és várható eredményeit, továbbá tartalmazza a létrehozandó közös operatív programok jegyzékét.
- (5) A határokon átnyúló együttműködést olyan többéves közös operatív programok útján kell végrehajtani, amelyek egy adott határra vagy határcsoportra terjednek ki, és amelyek többéves prioritásokat tartalmaznak, tematikus célkitűzések következetes rendszerét követik, és az uniós támogatással végrehajthatók.
- (6) A 232/2014/EU rendelet értelmében a határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó egyedi rendelkezéseket rögzítő végrehajtási szabályokat úgy kell meghatározni, hogy a részt vevő országok számára bizonyos rugalmasságot engedjenek meg az egyes programok szervezésének és végrehajtásának részletes szabályai tekintetében, a programok sajátosságait figyelembe véve. Ezen elv alapján és e rendelettel összhangban a részt vevő országoknak közösen be kell terjeszteniük a Bizottsághoz elfogadásra a közös operatív programokra vonatkozó javaslatokat a 232/2014/EU rendelet 10. cikke (4) bekezdésével összhangban.
- (7) Figyelembe véve, hogy valamennyi részt vevő országot be kell vonni a program döntéshozatali struktúrájába, ugyanakkor a végrehajtási feladatokat általában valamely tagállamban lévő irányító hatóságra bízják, meg kell állapítani az irányító hatóság feladatait lefedő szervezeti struktúrát, valamint a feladatköröknek a programstruktúra részét képező egyes szerveken belüli és e szervek közötti felosztására vonatkozó szabályokat.

⁽¹⁾ HL L 77., 2014.3.15., 27. o.⁽²⁾ HL L 77., 2014.3.15., 95. o.

- (8) A Bizottság a 2007–2013-as programozási időszak során levont tanulságok alapján nem fogja automatikusan viselni a végső felelősséget a partnerországokban teljesítendő visszafizettetéseikért. A végrehajtási szabályokban ezért új rendelkezéseket állapítottak meg, amelyek több felelősséget ruháznak a részt vevő országokra az irányítás, a kontroll és az ellenőrzés tekintetében. A programoknak maguknak kell meghatározni saját irányítási és kontroll-rendszereiket e szabályok alapján. A partnerországoknak támogatniuk kell az irányító hatóságokat a programok végrehajtásában azzal, hogy nemzeti hatóságokat, ellenőrzést segítő kapcsolattartó pontokat és könyvvizsgálói csoportot hoznak létre.
- (9) A 232/2014/EU rendelet 10. cikkének (8) bekezdésével összhangban szükség esetén megállapodást kell aláírni a részt vevő országok és az irányító hatóság között a partnerországokkal vagy az Oroszországi Föderációval aláírt finanszírozási megállapodásokban nem szereplő rendelkezések meghatározásáról.
- (10) A 2007–2013-as programozási időszak során levont tanulságok alapján többé nem lesznek kötelező jellegűek a külső tevékenységek tekintetében a vissza nem térítendő támogatások odaítélésére vonatkozóan a Bizottság által kidolgozott eljárások és szabályok. Lehetővé kell tenni, hogy a programok keretében a részt vevő országok által kidolgozott eljárásokat alkalmazzák, feltéve, hogy azok eleget tesznek az e rendeletben meghatározott bizonyos normáknak.
- (11) A 232/2014/EU rendelet 7. cikkének (7) bekezdésével összhangban az e rendelet szerinti finanszírozás összevonható a más vonatkozó uniós rendeletek szerinti finanszírozásokkal. Így lehetővé válik majd, hogy a 232/2014/EU rendelet szerinti finanszírozást átcsoportosítsák az 1299/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ szerint finanszírozott programokra. Ezzel megegyező szabályt tartalmaz a 231/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ a 232/2014/EU rendeletbe átcsoportosítandó finanszírozásra vonatkozóan, hogy fedezzék az utóbbi rendelet kedvezményezettjeinek az e rendelet hatálya alá tartozó, határokon átnyúló együttműködési programokban való részvételét. Ezek az új szabályok egyszerűsíteni fogják az ezen országoknak a programokban való részvételére vonatkozó irányítási eljárásokat.
- (12) Mivel a programokat általában megosztott irányítással hajtják végre, az irányítási és kontrollrendszereknek összhangban kell állniuk az uniós szabályokkal, különösen a 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁾ és az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelettel⁽⁴⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁽⁵⁾. A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az uniós forrásokat a program végrehajtása során az alkalmazandó szabályokkal összhangban használják fel.
- (13) Ezek az intézkedések összhangban állnak a 232/2014/EU rendelettel létrehozott bizottság véleményével.
- (14) A programok időbeni programozása és végrehajtása érdekében e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

ELSŐ RÉSZ

TÁRGY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet a 232/2014/EU rendelet 12. cikkében és a 236/2014/EU rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtására vonatkozó részletes rendelkezéseket állapítja meg.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1299/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alap által az európai területi együttműködési célkitűzésnek nyújtott támogatásra vonatkozó egyedi rendelkezésekről (HL L 347., 2013.12.20., 259. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. március 11-i 231/2014/EU rendelete az IPA II előcsatlakozási támogatási eszköz létrehozásáról (HL L 77., 2014.3.15., 11. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 2012. október 29-i 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól (HL L 362., 2012.12.31., 1. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom rendelete az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „program”: a 232/2014/EU rendelet 10. cikkének értelmében vett közös operatív program;
- b) „részt vevő országok”: a programban részt vevő valamennyi tagállam, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországok és EGT-tagállamok;
- c) „programozási dokumentum”: a 232/2014/EU rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett dokumentum, amely megállapítja a stratégiai célokat, a programok jegyzékét, a programok indikatív többéves forráselosztását és földrajzi támogathatóságát;
- d) „programterület”: központi régiók, határrégiók, valamint a 232/2014/EU rendelet 8. cikkének (3), illetve (4) bekezdésében említett fontos társadalmi, gazdasági vagy kulturális központok, illetve területi egységek;
- e) „központi régiók”: a 232/2014/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében említett területi egységek, valamint a programozási dokumentumban meghatározottak alapján az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz földrajzi egységeiben és az Európai Gazdasági Térség országaiban lévő határ menti területek;
- f) „határrégiók”: a 232/2014/EU rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében említett területi egységek, valamint a központi régiókkal határos területi egységek az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz földrajzi egységeiben és az Európai Gazdasági Térség országaiban;
- g) „közös monitoring bizottság”: a program végrehajtásának monitoringjáért felelős közös bizottság;
- h) „irányító hatóság”: a részt vevő országok által kijelölt, a program irányításáért felelős hatóság vagy szerv;
- i) „nemzeti hatóság”: minden egyes részt vevő ország által kijelölt szervezet, amely a végső felelősséget viseli a program saját területén való végrehajtása során az irányító hatóság támogatásért;
- j) „közös technikai titkárság”: a részt vevő országok által a programszervek segítségére létrehozott szerv;
- k) „pénzügyi eszközök”: kiegészítő jelleggel nyújtott uniós pénzügyi támogatási intézkedések, amelyek célja, hogy egy vagy több konkrét uniós szakpolitikai célkitűzést szolgáljanak. Ezek az eszközök tulajdonviszonyt, illetve részben tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések, kölcsönök vagy biztosítékok, vagy más kockázatmegosztási eszközök formáját ölthetik, és adott esetben vissza nem térítendő támogatásokkal kombinálhatók;
- l) „a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországok”: a 232/2014/EU rendelet I. mellékletében felsorolt országok és területek, az Oroszországi Föderáció, valamint a 231/2014/EU rendelet I. mellékletében felsorolt kedvezményezettek, amennyiben ez utóbbi rendelet értelmében társfinanszírozás valósul meg;
- m) „szabálytalanságok”: valamely finanszírozási megállapodás, szerződés vagy alkalmazandó jog egy, a program végrehajtásában részt vevő gazdasági szereplő cselekedetéből vagy mulasztásából adódó bármilyen megsértése, ami az Unió költségvetését a költségvetésre rótt indokolatlan költség formájában sérti vagy sértheti;
- n) „uniós hozzájárulás”: a program vagy projekt elszámolható kiadásainak az Unió által finanszírozott része;
- o) „szerződés”: bármely, a program keretében kötött közbeszerzési szerződés vagy vissza nem térítendő támogatásról szóló szerződés;
- p) „infrastrukturális nagyprojektek”: olyan építési beruházások, tevékenységek vagy szolgáltatások összességére irányuló projektek, amelyek egy pontosan meghatározott, feloszthatatlan feladatot töltenek be, egyértelműen definiált és közérdekű célkitűzésekkel, határokon átnyúló hatással vagy előnyökkel járó befektetések megvalósítása céljából, és amelyek költségvetéséből legalább 2,5 millió EUR-t infrastruktúra-beszerzésre különítenek el;

- q) „közreműködő szervezet”: bármely közjogi vagy magánjogi szervezet, amely irányító hatóság felelőssége alatt működik, vagy ilyen hatóság nevében hajt végre feladatokat a projekteket végrehajtó kedvezményezettek vonatkozásában;
- r) „szerződő fél”: az a természetes vagy jogi személy, akivel vagy amellyel közbeszerzési szerződést írtak alá;
- s) „kedvezményezett”: az a természetes vagy jogi személy, akivel vagy amellyel vissza nem térítendő támogatásról szóló szerződést írtak alá;
- t) „számviteli év”: a július 1. és június 30. közötti időszak, kivéve az első számviteli évet, amelynek tekintetében ez a kiadások elszámolhatóságának első napjától 2015. június 30-ig tartó időszak. Az utolsó számviteli év 2023. július 1-jétől 2024. szeptember 30-ig tart. A 80. cikk értelmében vett, nemzetközi szervezettel való közvetett irányítás esetében a pénzügyi év minősül számviteli évnek;
- u) „pénzügyi év”: a január 1. és december 31. közötti időszak.

MÁSODIK RÉSZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

I. CÍM

ÁLTALÁNOS VÉGREHAJTÁSI KERETRENDSZER

1. FEJEZET

Programok

3. cikk

Előkészítés

Az egyes programokat valamennyi részt vevő ország közös megállapodásával készítik elő, a 232/2014/EU rendelettel, a programozási dokumentummal és e rendelettel összhangban.

4. cikk

Tartalom

Az egyes programok különösen az alábbi információkat tartalmazzák:

1. Bevezetés: a program-előkészítés lépéseinek rövid leírása, ideértve az annak érdekében folytatott konzultációkról és meghozott intézkedésekről szóló tájékoztatást, hogy a részt vevő országokat és más érdekelt feleket bevonják a program előkészítésébe.
2. A programterület leírása:
 - a) központi régiók: a programozási dokumentumban és – adott esetben – a 232/2014/EU rendelet 8. cikkének (4) bekezdésével és a programozási dokumentumban előírt követelményekkel összhangban lévő bármely kiterjesztésben meghatározott, támogatásra jogosult területi egységek jegyzéke;
 - b) határrégiók, adott esetben: határrégiók jegyzéke, felvételük indokolása a programozási dokumentumban előírt követelményekkel és a programban való részvételükre vonatkozó feltételekkel összhangban, a részt vevő országok által elfogadottak szerint;
 - c) a 232/2014/EU rendelet 8. cikkének (3) bekezdésében említett fontos társadalmi, gazdasági vagy kulturális központok, adott esetben: prioritásonként azonosított központok jegyzéke, felvételük indokolása a programozási dokumentumban előírt követelményekkel és a programban való részvételükre vonatkozó feltételekkel összhangban, a részt vevő országok által elfogadottak szerint;
 - d) a programterület térképe, minden egyes területi egység nevének feltüntetésével és – adott esetben – az a), b) és c) pontban említett területi egységek közötti különbségtétellel;
 - e) a programterület leírásán felül, adott esetben, a programban jelezni kell a 232/2014/EU rendelet 10. cikke (5) bekezdésének a programozási dokumentumban előírt feltételek melletti alkalmazására irányuló szándékot.

3. A program stratégiája:

- a) a program stratégiájának leírása, ideértve a tematikus célkitűzések és a megfelelő prioritások kiválasztását a programozási dokumentum rendelkezéseivel összhangban;
- b) a kiválasztott stratégia megindokolása az alábbiak alapján:
 - a programterület társadalmi-gazdasági és környezeti helyzetének elemzése az erősségek és gyengeségek, valamint az elemzésből eredő középtávú szükségletek tekintetében,
 - a határokon átnyúló programokkal kapcsolatos korábbi tapasztalatokból levont tanulságok ismertetése,
 - a szélesebb körű érdekelt felekkel folytatott konzultáció alapján az érintett országokban és régiókban megvalósuló más uniós finanszírozású programokkal való koherenciára vonatkozó tájékoztatás a nemzeti és regionális stratégiákkal és szakpolitikákkal való koherencia elemzésével együtt,
 - kockázatelemzés és enyhítő intézkedések;
- c) az objektíven ellenőrizhető mutatók leírása, különösen:
 - az egyes prioritásokra vonatkozó várható eredmények, valamint a megfelelő eredménymutatók, alapértékkel és célértékkel együtt,
 - az egyes prioritásokra vonatkozó kimeneti mutatók, ideértve a számszerűsített célértéket is, amelyek várhatóan hozzájárulnak az eredményekhez;
- d) a következő horizontális kérdések érvényesítési módjainak leírása, adott esetben: demokrácia és emberi jogok, környezeti fenntarthatóság, nemek közötti egyenlőség és HIV/AIDS.

4. Az illetékes hatóságok és irányítótestületek felépítése és kijelölése:

- a) a közös monitoring bizottság összetétele és feladatai;
- b) az irányító hatóság és a kijelölésére vonatkozó eljárás;
- c) valamennyi részt vevő ország nemzeti hatóságai, különösen az egyes részt vevő országokban a 20. és a 31. cikkben említett hatóság és adott esetben az e) és f) pontban említettektől eltérő támogató struktúrák;
- d) a közös technikai titkárság és a helyi irodák létrehozására, valamint adott esetben a feladataik meghatározására vonatkozó eljárás;
- e) az ellenőrző hatóság, valamint a könyvvizsgálói csoport tagjai;
- f) valamennyi részt vevő országban az ellenőrzést segítő kapcsolattartó pontként kijelölt szerv vagy szervek és a 32. cikk szerinti feladatai.

5. A program végrehajtása:

- a) az irányítási és kontrollrendszerek leírásának összefoglalása a 30. cikkel összhangban;
- b) a program végrehajtására vonatkozó határidő;
- c) a projektkiválasztási eljárások leírása a 30. cikkel összhangban;
- d) a támogatások jellegének prioritásonkénti leírása a 38. cikkel összhangban, ideértve a közvetlen odaítélési eljárás keretében kiválasztandó projektek jegyzékét és a pénzügyi eszközökhöz való hozzájárulást. Ez a finanszírozandó projektek kiválasztására vonatkozó indikatív határidőt is magában foglalja a 41. cikkel összhangban;
- e) a technikai segítségnyújtás tervezett felhasználásának és a szerződések odaítélésére alkalmazandó eljárásoknak a leírása;
- f) a monitoring- és értékelési rendszerek leírása, a program teljes időtartamára vonatkozó indikatív monitoring- és értékelési tervvel együtt;

- g) a program teljes időtartamára vonatkozó kommunikációs stratégia, valamint az első évre vonatkozó indikatív tájékoztatási és kommunikációs terv;
- h) a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ meghatározott szabályozási követelmények teljesítésére vonatkozó tájékoztatás;
- i) indikatív pénzügyi terv, amely két táblázatot tartalmaz (résztt vevő országok szerinti felosztás nélkül):
 - az egyik táblázat minden egyes tematikus célkitűzésre és technikai segítségnyújtásra vonatkozóan meghatározza az éves előzetes pénzügyi előirányzatokat az uniós támogatásra tervezett kötelezettségvállalások és kifizetések tekintetében. Az első év előirányzatai magukban foglalják a 16. cikk szerinti előkészítő intézkedések költségeit,
 - a másik táblázat minden egyes tematikus célkitűzésre és technikai segítségnyújtásra vonatkozóan a teljes programozási időszakra meghatározza az uniós támogatás pénzügyi előirányzatainak előzetes összegeit;
- j) a költségek elszámolhatóságára vonatkozóan a 48. és 49. cikkben említett szabályok;
- k) a részt vevő országok közötti felelősségmegosztás a 74. cikkel összhangban;
- l) a társfinanszírozás átruházására, alkalmazására és monitoringjára vonatkozó szabályok;
- m) az irányító hatóság és a Bizottság közötti jelentéstételre és a számítógépes adatok cseréjére alkalmazott informatikai rendszerek leírása;
- n) a program által a 7. cikknek megfelelően elfogadott nyelv(ek).

5. cikk

Elfogadás

- (1) A részt vevő országok a programozási dokumentum jóváhagyásától számított egy éven belül közösen beterjesztik a Bizottsághoz a 4. cikkben említett valamennyi elemet tartalmazó programjavaslatot. A részt vevő országok a program Bizottságnak való benyújtását megelőzően írásban megerősítik, hogy egyetértenek a program tartalmával.
- (2) A Bizottság ellenőrzi, hogy a program tartalmazza-e a 4. cikkben említett valamennyi elemet. A Bizottság értékeli a programnak a 232/2014/EU rendelettel, a programozási dokumentummal, e rendelettel és bármely más vonatkozó uniós jogszabállyal való összhangját. Az értékelés különösen a következőkkel foglalkozik:
- a) az elemzés színvonala, valamint a javasolt prioritásokkal és más uniós finanszírozású programokkal való összhangja;
 - b) a pénzügyi terv pontossága;
 - c) a 2001/42/EK irányelvnek való megfelelés.
- (3) A Bizottság a program benyújtásának időpontjától számított három hónapon belül észrevételeket tesz és kéri a szükséges felülvizsgálatot. A részt vevő országok a Bizottság kérésétől számított két hónapon belül benyújtják az összes szükséges információt. A Bizottság a program benyújtásának időpontjától számított hat hónapon belül jóváhagyja a programot, feltéve, hogy a Bizottság valamennyi észrevételét kellően figyelembe vették. A Bizottság a kért felülvizsgálatok jellegétől függően e határidőket meghosszabbíthatja.
- (4) Minden egyes programot a teljes programozási időszakra vonatkozó bizottsági határozattal kell elfogadni a 232/2014/EU rendelet 10. cikke (4) bekezdésével összhangban.

6. cikk

Kiigazítás és felülvizsgálat

- (1) Nem tekintendőek lényegesnek a program olyan kiigazításai, amelyek nem befolyásolják jelentősen a program jellegét és célkitűzéseit. Így különösen:
- a) a tematikus célkitűzések közötti, illetve a technikai segítségnyújtásból a tematikus célkitűzésekbe való átcsoportosítással járó, az egyes tematikus célkitűzésekre vagy technikai segítségnyújtásra eredetileg elkülönített vagy a (2) bekezdés szerint módosított uniós hozzájárulás legfeljebb 20 %-át kitevő kumulált változások;
 - b) a technikai segítségnyújtásból a tematikus célkitűzésekbe való átcsoportosítással járó, az egyes tematikus célkitűzésekre eredetileg elkülönített, vagy a (2) bekezdés szerint módosított uniós hozzájárulás legfeljebb 20 %-át kitevő kumulált változások.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. június 27-i 2001/42/EK irányelve bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).

A program pénzügyi tervének a) pontban említett változásait az irányító hatóság a közös monitoring bizottság előzetes jóváhagyásával közvetlenül elvégezheti. Az irányító hatóság legkésőbb a következő éves jelentésben tájékoztatja a Bizottságot e változásokról, és valamennyi szükséges további információt a Bizottság rendelkezésére bocsátja.

A program pénzügyi tervének b) pontban említett változásai esetén az irányító hatóság a közös monitoring bizottság és a Bizottság előzetes jóváhagyására törekszik.

(2) A közös monitoring bizottság indokolással ellátott kérelmére vagy a Bizottságnak a közös monitoring bizottsággal való konzultációt követő kezdeményezésére a programokat felülvizsgálhatják az alábbiak bármelyikének eredményeképpen:

- a) a programozási dokumentum felülvizsgálata;
- b) fontos társadalmi-gazdasági változások vagy lényeges változások a programterületen;
- c) végrehajtási nehézségek;
- d) az (1) bekezdésben említett rugalmassági mozgásteret meghaladó változások a pénzügyi tervben, vagy a program jellegét és célkitűzéseit jelentősen befolyásoló bármilyen változás;
- e) ellenőrzések, monitoring és értékelések.

(3) A programok felülvizsgálatára irányuló kérést kellően meg kell indokolni és a kérésnek tükröznie kell a program változásainak várható hatását.

(4) A Bizottság értékeli a (2) és (3) bekezdéssel összhangban benyújtott információkat. Amennyiben a Bizottság észrevételeket tesz, az irányító hatóság az összes szükséges további információt benyújtja a Bizottságnak. A felülvizsgálatra irányuló kérés benyújtásától számított öt hónapon belül a Bizottság jóváhagyja azt, feltéve, hogy a Bizottság valamennyi észrevételét kellően figyelembe vették.

(5) A (2) bekezdésben vagy a 66. cikk (5) bekezdésében említett esetekben a program felülvizsgálatát a Bizottság határozatával kell elfogadni, és a felülvizsgálat a 8. és 9. cikkben említett finanszírozási megállapodás módosítását teheti szükségessé.

7. cikk

Nyelvhasználat

(1) Minden egyes program az Unió egy vagy több hivatalos nyelvét használja munkanyelvként. A részt vevő országok ezenfelül dönthetnek úgy, hogy egyéb, nem uniós hivatalos nyelvet használnak munkanyelvként. A 4. cikk alapján a munkanyelv(ek) kiválasztását ismertetni kell a programban.

(2) A programok partnerségi jellegének figyelembevétele érdekében a kedvezményezettek nemzeti nyelvükön nyújthatják be a dokumentumokat az irányító hatósághoz, feltéve, hogy e lehetőséget konkrétan megemlíti a programban, és a közös monitoring bizottság – az irányító hatóság közvetítésével – gondoskodik a szükséges tolmácsolásról és fordításról.

(3) A program valamennyi nyelve esetében a tolmácsolás és fordítás költségét vagy programszinten a technikai segítségnyújtási költségvetésből, vagy projektszinten az egyes egyedi projektek költségvetéséből fedezik.

2. FEJEZET

Finanszírozási megállapodások

8. cikk

Finanszírozási megállapodások a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországokkal

(1) A Bizottság a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországok mindegyikével finanszírozási megállapodást köt. A finanszírozási megállapodásokat a többi részt vevő ország és az irányító hatóság vagy az irányító hatóságnak otthont adó ország is aláírhatja.

(2) A finanszírozási megállapodásokat legkésőbb a program elfogadásáról szóló bizottsági határozat évét követő év végéig kell aláírni. Mindazonáltal ha egy program egynél több, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországot érint, minden félnek legalább egy finanszírozási megállapodást alá kell írnia az említett időpontot megelőzően. A határokon átnyúló együttműködésben részt vevő többi partnerország saját finanszírozási megállapodását ezt követően is aláírhatja. A határokon átnyúló együttműködésben részt vevő említett partnerországgal való program külső komponensét a finanszírozási megállapodás hatálybalépéséig nem lehet elindítani. Amennyiben egy program a 231/2014/EU rendelet értelmében társfinanszírozott, és egynél több, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországot érint, minden félnek legalább egy finanszírozási megállapodást alá kell írnia a 232/2014/EU rendelet I. mellékletében felsorolt egyik részt vevő partnerországgal vagy az Oroszországi Föderációval legkésőbb a program elfogadásáról szóló bizottsági határozat évét követő év végéig.

9. cikk

Finanszírozási megállapodások a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő, társfinanszírozást nyújtó partnerországokkal

(1) Amennyiben a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországok társfinanszírozását átruházzák az irányító hatóságra, a 8. cikkben említett finanszírozási megállapodást a többi részt vevő tagállamnak és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországoknak, valamint az irányító hatóságnak vagy az irányító hatóságnak otthont adó országnak is alá kell írnia.

(2) Az említett finanszírozási megállapodás többek között az alábbi rendelkezéseket tartalmazza a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországok társfinanszírozására vonatkozóan:

- a) összeg;
- b) rendeltetés és a felhasználás feltételei, ideértve az alkalmazási feltételeket;
- c) fizetési feltételek;
- d) pénzügyi irányítás;
- e) nyilvántartás;
- f) jelentéstételi kötelezettségek;
- g) vizsgálatok és kontrollok;
- h) szabálytalanságok és visszafizettetések.

3. FEJEZET

Egyéb megállapodások vagy egyetértési megállapodások

10. cikk

Tartalom

Az irányító hatóság egyetértési megállapodást vagy bármilyen egyéb megállapodást köthet a részt vevő országokkal a program rendelkezéseiről, különösen a nemzeti társfinanszírozásról, a konkrét pénzügyi felelősségről, az ellenőrzésekről és a visszafizettetésekről.

Az említett egyetértési megállapodás vagy bármilyen egyéb megállapodás tartalmának összhangban kell állnia az e rendeletben és a finanszírozási megállapodásban vagy megállapodásokban foglalt rendelkezésekkel.

4. FEJEZET

Végrehajtás

11. cikk

A végrehajtás módjai

A programokat általában a tagállamokkal megosztott irányítás keretében a 966/2012/EU, Euratom rendelet 59. cikkével összhangban kell végrehajtani. A részt vevő országok javasolhatják a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországgal vagy nemzetközi szervezettel közvetett irányítás keretében, a 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikkével összhangban történő végrehajtást is.

A közvetett irányítás keretében végrehajtott programokat e rendelet harmadik része szabályozza.

II. CÍM

TÁRSFINANSZÍROZÁS

12. cikk

Társfinanszírozási arány

- (1) A társfinanszírozás az uniós hozzájárulás összegének legalább 10 %-át teszi ki.
- (2) A társfinanszírozást a lehetőségekhez mérten egyenletesen kell elosztani a program időtartama során annak biztosítására, hogy a társfinanszírozás a program végére elérje a legalább 10 %-os célkitűzést.
- (3) A program keretében nyújtott támogatás teljesíti az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke értelmében vett állami támogatásra alkalmazandó uniós szabályokat.

13. cikk

Társfinanszírozási források

- (1) A társfinanszírozás az Uniótól eltérő forrásokból származik.
- (2) A részt vevő országok saját belátásuk szerint határozhatják meg az egyes programok keretében a társfinanszírozás forrását, összegét és felosztását.
- (3) Amennyiben egy, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerország vállalja, hogy társfinanszírozását átruházza az irányító hatóságra, úgy a 9. cikkben említett finanszírozási megállapodásban és adott esetben a 10. cikkben említett megállapodásokban meg kell határozni a társfinanszírozás nyújtására, felhasználására és monitoring-jára vonatkozó eljárásokat.
- (4) Minden egyéb esetben a társfinanszírozásra alkalmazandó eljárásokat a 10. cikkben említett megállapodásokban lehet meghatározni.

14. cikk

Természetbeni hozzájárulások

- (1) A harmadik fél által ingyenesen nyújtott nem pénzügyi erőforrás program- vagy projektszinten természetbeni hozzájárulásnak tekintendő. Egy projekthez vagy programhoz rendelt személyzet költsége nem minősül természetbeni hozzájárulásnak, de a 12. cikkben említett legalább 10 %-os társfinanszírozás részének tekinthető, ha azt a kedvezményezettek vagy a részt vevő országok fizetik.
- (2) A természetbeni hozzájárulások nem elszámolható költségek, és nem tekinthetők a 12. cikkben említett legalább 10 %-os társfinanszírozás részének.

III. CÍM

VÉGREHAJTÁSI IDŐSZAK

15. cikk

Végrehajtási időszak

Minden egyes program végrehajtási időszaka legkorábban azon a napon kezdődik, amikor a Bizottság elfogadja az adott programot, és legkésőbb 2024. december 31-éig tart.

16. cikk

A program induló szakasza

- (1) Megosztott irányítás keretében a program a részt vevő tagállamokban a 25. cikk (4) bekezdésében említett azon értesítés kézhezvételét követően indul el, amelyben a Bizottság arról tájékoztat, hogy nem áll szándékában bekérni az említett cikkben szereplő dokumentumokat, illetve hogy nincs semmilyen észrevétele. A részt vevő országok az irányítási és kontrollrendszerek létrehozásához szükséges előkészítő intézkedéseket korábban is elindíthatják. A kapcsolódó költségek a 36. cikkel összhangban elszámolhatók.

- (2) A 80. és 82. cikkben említett közvetett irányítás keretében a program a részt vevő tagállamokban a nemzetközi szervezetre vagy a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországra költségvetés-végrehajtási feladatokat átruházó megállapodás hatálybalépését követően indul el.
- (3) Ezenfelül a program elindítása céljából a következő további előkészítő intézkedéseket lehet végrehajtani:
- az irányító hatóság és adott esetben a közös technikai titkárság létrehozása;
 - a közös monitoring bizottság első üléseinek megtartása a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő azon partnerországok képviselőinek részvételével is, amelyek még nem írták alá a finanszírozási megállapodást, vagy ahol még nem lépett hatályba a finanszírozási megállapodás;
 - a projektkiválasztási vagy a közbeszerzési eljárások előkészítése és elindítása, a finanszírozási megállapodás aláírásához kötött felfüggesztési záradékkal.
- (4) A vonatkozó finanszírozási megállapodások hatálybalépéséig kizárólag az (1) és (3) bekezdésben említett előkészítő intézkedéseket lehet elindítani a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő érintett partnerországgal.

17. cikk

A program megszüntetése

- (1) Amennyiben a vonatkozó finanszírozási megállapodást a 8. cikk (2) bekezdésében említett időpontot megelőzően a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő egyik partnerország sem írta alá, a programot meg kell szüntetni.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap már lekötött éves részletei az előírt időtartamukig érvényben maradnak, de csak olyan tevékenységek finanszírozására szolgálhatnak, amelyek kizárólag az érintett tagállamokban mennek végbe, és amelyekre a Bizottság megszüntető határozata előtt kötöttek szerződést. Az irányító hatóság a szerződések lezárását követő három hónapon belül megküldi a zárójelentést a Bizottságnak, amely a (2) és (3) bekezdésnek megfelelően jár el.

- (2) Amennyiben a programot a részt vevő országok között felmerülő problémák miatt nem lehet végrehajtani, illetve egyéb kellően indokolt esetben, a Bizottság – a közös monitoring bizottság kérésére, vagy a közös monitoring bizottsággal folytatott konzultációt követően saját kezdeményezésére – úgy határozhat, hogy a programot a végrehajtási időszak lejártá előtt megszünteti.

- (3) A program megszüntetése esetén az irányító hatóság a Bizottság határozatát követő hat hónapon belül megküldi a zárójelentést. A korábbi előfinanszírozások elszámolása után a Bizottság teljesíti az egyenlegkifizetést, vagy adott esetben visszafizetési felszólítást ad ki. A Bizottság visszavonja a még fennálló kötelezettségvállalásokat is.

Alternatív lehetőségként úgy is határozhatnak, hogy a 6. cikk (2) bekezdésének c) pontjával összhangban csökkentik a program költségvetési allokációját.

- (4) Az (1) és (2) bekezdésben említett esetekben az Európai Regionális Fejlesztési Alapból nyújtott, még le nem kötött éves részleteknek vagy már lekötött, de ugyanazon költségvetési éven belül teljes egészében vagy részben visszavont éves részleteknek megfelelő, és a külső együttműködési programok ugyanazon kategóriájába tartozó más programra még nem átcsoportosított támogatást az 1299/2013/EU rendelet 4. cikkével összhangban belső határokon átnyúló együttműködési programokra kell elkülöníteni.

A 232/2014/EU rendelet alapján nyújtott, még le nem kötött éves részleteknek vagy már lekötött, de ugyanazon költségvetési éven belül teljes egészében vagy részben visszavont éves részleteknek megfelelő támogatást a 232/2014/EU rendelet értelmében támogatható más programokra vagy projektekre kell felhasználni.

18. cikk

Projektek

- (1) A közvetlen odaítélési eljárás keretében kiválasztott infrastrukturális nagyprojektekre vonatkozó szerződést 2019. június 30. előtt kell aláírni, és a pénzügyi eszközökhöz nyújtott hozzájárulást ezen időpont előtt kell biztosítani.
- (2) Minden más szerződést 2021. december 31. előtt kell aláírni.
- (3) A program keretében finanszírozott minden projekttevékenységet legkésőbb 2022. december 31-ig be kell fejezni.

19. cikk

A program lezárása

- (1) 2023. január 1. és 2024. szeptember 30. között kizárólag a program lezárásához kapcsolódó tevékenységeket lehet elvégezni.
- (2) A program akkor minősül lezártnak, amikor:
- a program keretében kötött összes szerződés lezárták;
 - az egyenleget kifizették vagy visszatérítették;
 - a Bizottság visszavonta a fennmaradó előirányzatokat.
- (3) A program lezárása nem érinti a Bizottság azon jogát, hogy adott esetben utólagos pénzügyi korrekciót hajtson végre az irányító hatósággal vagy a projektek kedvezményezettjeivel szemben, ha a program vagy a projektek támogatható végösszegét a lezárás időpontja után végrehajtott kontrollok vagy ellenőrzések folytán ki kell igazítani.

IV. CÍM

PROGRAMSTRUKTÚRÁK

20. cikk

A hatóságok és irányítótestületek kijelölése

- (1) A részt vevő országok egy nemzeti, regionális vagy helyi közigazgatási szervet vagy közjogi szervezetet, illetve magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervet választanak ki irányító hatósággént. Ugyanaz az irányító hatóság egyenél több programra is kiválasztható.
- (2) A részt vevő országok egy nemzeti, regionális vagy helyi közigazgatási szervet vagy közjogi szervezetet jelölnek ki egyetlen ellenőrző hatósággént, amely a feladatait tekintve független az irányító hatóságtól. Az ellenőrző hatóság az irányító hatóságnak otthont adó tagállamban működik. Ugyanaz az ellenőrző hatóság egyenél több programra is kijelölhető.
- (3) Egy vagy több közreműködő szervezetet is ki lehet jelölni arra, hogy az irányító hatóság bizonyos feladatait annak felelősségére elvégezze. Az irányító hatóság és a közreműködő szervezetek közötti feladatmegosztást hivatalosan, írásban rögzítik. A közreműködő szervezet garantálja fizetőképességét, illetve az érintett területre, valamint az adminisztratív és a pénzügyi irányítási képességére vonatkozó szakértelmét.
- (4) A részt vevő országok az irányítási és kontrollrendszerekben, valamint adott esetben a 8. és a 9. cikkben említett finanszírozási megállapodásokban és/vagy a 10. cikkben említett megállapodásokban megállapítják az irányító hatósággal és az ellenőrző hatósággal való kapcsolataikra, az e hatóságok közötti kapcsolatokra, továbbá az e hatóságok és a Bizottság közötti kapcsolatokra vonatkozó szabályokat.
- (5) Az a tagállam, ahol az irányító hatóság található, saját kezdeményezésére koordináló szervezetet jelölhet ki, amelynek feladata a Bizottsággal való kapcsolattartás és a Bizottság tájékoztatása, az egyéb érintett kijelölt szervezetek tevékenységének koordinálása, valamint az irányadó jog összehangolt alkalmazásának előmozdítása.
- (6) Minden egyes részt vevő ország kijelöli az alábbiakat:
- nemzeti hatóság, amely az irányító hatóságot támogatja a programnak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történő irányításában;
 - ellenőrzést segítő kapcsolattartó pont, amely az irányító hatóságot támogatja a programra vonatkozó kötelezettségek ellenőrzésében;
 - a 28. cikk (2) bekezdésében említett könyvvizsgálói csoport képviselője;
 - a 21. cikkben említett közös monitoring bizottság képviselői.

1. FEJEZET

Közös monitoring bizottság

21. cikk

Közös monitoring bizottság

A részt vevő országok a program Bizottság általi elfogadását követő három hónapon belül létrehozzák a közös monitoring bizottságot.

22. cikk

A közös monitoring bizottság összetétele

(1) A közös monitoring bizottság az egyes részt vevő országok által kijelölt egy vagy több képviselőből áll. A képviselőket funkcionális alapon, nem pedig személyi alapon kell kijelölni. A közös monitoring bizottság megfigyelőként kijelölhet más személyeket.

(2) Amennyiben lehetséges és megfelelő, a részt vevő országok biztosítják valamennyi érintett szereplő és különösen a helyi érdekelt felek megfelelő részvételét – ideértve a civil társadalmi szervezeteket és a helyi hatóságokat is – annak érdekében, hogy azok közreműködhessenek a program végrehajtásában.

(3) A Bizottságot megfigyelőként be kell vonni a közös monitoring bizottság munkájába. A Bizottságot a részt vevő országok képviselőivel egyidőben meg kell hívni a közös monitoring bizottság minden egyes ülésére. A Bizottság dönthet arról, hogy részt vesz-e a közös monitoring bizottság minden egyes ülésén vagy azok egy részén.

(4) A közös monitoring bizottság elnöki tisztét az eljárási szabályzatban foglaltak szerint a bizottság egyik tagja, az irányító hatóság képviselője vagy bármely más személy tölti be.

(5) A közös monitoring bizottság titkáranak az irányító hatóság, a közös technikai titkárság vagy a 20. cikk (3) bekezdésében említett közreműködő szervezet képviselőjét jelölik ki.

23. cikk

Működés

(1) A közös monitoring bizottság elkészíti és egyhangúlag elfogadja eljárási szabályzatát.

(2) A közös monitoring bizottság törekszik arra, hogy döntéseit konszenzussal hozza meg. Eljárási szabályzatával összhangban egyes esetekben szavazási eljárást alkalmaz, különösen a projektek végleges kiválasztása és a hozzájuk rendelt támogatási összegek ügyében.

(3) Az egyes részt vevő országok az általuk kijelölt képviselők számától függetlenül egyenlő szavazati joggal rendelkeznek.

(4) A titkár, a Bizottság vagy más megfigyelők nem rendelkeznek szavazati joggal.

(5) A közös monitoring bizottság elnöke moderátori tisztet lát el, és levezető elnökként működik. Az elnök akkor rendelkezik szavazati joggal, ha valamely részt vevő ország képviselője.

(6) A közös monitoring bizottság évente legalább egyszer ülésezik. A bizottságot annak elnöke hívja össze az irányító hatóság kérésére, vagy bármely részt vevő ország vagy a Bizottság indokolással ellátott kérésére. Az elnök, az irányító hatóság, vagy bármely részt vevő ország kezdeményezésére a bizottság az eljárási szabályzatának megfelelően írásos eljárással is hozhat döntéseket.

(7) A közös monitoring bizottság minden ülésének végén jegyzőkönyvet készítenek, amelyet az elnök és a titkár együttesen írnak alá. E jegyzőkönyvek egy példányát megosztják a részt vevő országok képviselőivel, a Bizottsággal és más megfigyelőkkel.

24. cikk

A közös monitoring bizottság feladatkörei

(1) A közös monitoring bizottság a programban meghatározott, objektíven ellenőrizhető mutatók és a kapcsolódó célértékek alkalmazásával követi a program végrehajtását és előrehaladását a prioritások irányába. A közös monitoring bizottság megvizsgálja a program teljesítményét befolyásoló valamennyi kérdést.

(2) A közös monitoring bizottság ajánlásokat adhat ki az irányító hatóság számára a program végrehajtása és értékelése tekintetében. Az ajánlása eredményeképpen hozott intézkedéseket figyelemmel követi.

(3) A közös monitoring bizottság különösen a következő feladatokat látja el:

- a) jóváhagyja az irányító hatóság munkaprogramját és pénzügyi tervét, ideértve a technikai segítségnyújtás tervezett felhasználását is;
- b) nyomon követi a munkaprogram és a pénzügyi terv irányító hatóság általi végrehajtását;
- c) jóváhagyja a program keretében finanszírozandó projektek kiválasztására vonatkozó kritériumokat;
- d) felelősséget visel a program keretében finanszírozandó projektekre alkalmazandó értékelési és kiválasztási eljárásért;
- e) jóváhagyja a program felülvizsgálatára irányuló javaslatokat;
- f) megvizsgálja az irányító hatóság összes jelentését, és adott esetben megfelelő intézkedéseket hoz;
- g) megvizsgálja a közös irányító hatóság által jelzett vitás ügyeket;
- h) megvizsgálja és jóváhagyja a 77. cikkben említett éves jelentést;
- i) megvizsgálja és jóváhagyja a 78. cikkben említett éves monitoring- és értékelési tervet;
- j) megvizsgálja és jóváhagyja a 79. cikkben említett éves tájékoztatási és kommunikációs terveket.

(4) A (3) bekezdés d) pontjától eltérve a közös monitoring bizottság a saját felelőssége alá tartozó projekt kiválasztó bizottságot hozhat létre.

2. FEJEZET

Irányító hatóság

25. cikk

Kijelölés

(1) A programban részt vevő országok által kiválasztott irányító hatóságot kijelölési eljárásnak vetik alá abban a tagállamban, amelyben a megfelelő szinten meghozott határozat értelmében található.

(2) A kijelölési eljárás alapjául egy független ellenőrző szervezet azon jelentése és véleménye szolgál, amely értékeli, hogy az irányítási és kontrollrendszerek – ideértve az azokon belüli közreműködő szervezetek szerepét – megfelelnek-e az e rendelet I. mellékletében foglalt kritériumoknak. Az ellenőrző szervezetnek adott esetben figyelembe kell vennie, hogy az adott operatív program irányítási és kontrollrendszerei hasonlóak-e az előző programozási időszakban használt rendszerekhez, és mérlegelnie kell a hatékony működésükre vonatkozó minden bizonyítékot.

A független ellenőrző hatóság az ellenőrző hatóság vagy más olyan közjogi, illetve magánjogi szervezet, amely rendelkezik a szükséges ellenőrzési kapacitással, továbbá feladatait tekintve független az irányító hatóságtól. Munkáját a nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardokkal összhangban végzi.

(3) A tagállam a program Bizottság általi elfogadását követően a lehető leghamarabb benyújtja a Bizottságnak az (1) bekezdésben említett hivatalos határozatot.

(4) A Bizottság az (1) bekezdésben említett hivatalos határozat kézhezvételétől számított két hónapon belül bekérheti a független ellenőrző hatóság jelentését és véleményét, valamint az irányítási és kontrollrendszerek leírását, különösen a projekt kiválasztását érintő részek tekintetében. Amennyiben a Bizottságnak nem áll szándékában e dokumentumok bekérése, arról a lehető leghamarabb értesíti a tagállamot. Amennyiben a Bizottság bekéri e dokumentumokat, azok kézhezvételétől számított két hónapon belül észrevételeket tehet, és a dokumentumokat ezen észrevételek figyelembevételével kell felülvizsgálni. Amennyiben a Bizottság sem a kezdeti szakaszban, sem a továbbiakban nem kíván észrevétellel élni, arról a lehető leghamarabb értesíti a tagállamot.

(5) Amennyiben az elvégzett ellenőrzés és kontroll eredményei azt mutatják, hogy a kijelölt hatóság már nem felel meg a (2) bekezdésben említett kritériumoknak, a tagállam megfelelő szinten meghozza a szükséges javító intézkedéseket, és a probléma súlyosságának megfelelően próbaidőt állapít meg, amely alatt az ilyen javító intézkedéseket meg kell hozni.

Amennyiben a kijelölt hatóság a tagállam által megállapított próbaidőn belül nem hajtja végre a szükséges javító intézkedéseket, a tagállam megfelelő szinten megszünteti a hatóság kijelölését.

A tagállam haladéktalanul értesíti a Bizottságot, amennyiben:

- egy kijelölt hatóság számára próbaidőt határoznak meg, valamint tájékoztatást nyújtanak a javító intézkedésekről és a vonatkozó próbaidőről, vagy
- a javító intézkedések végrehajtását követően a próbaidő véget ér, vagy
- egy hatóság kijelölését megszüntetik.

A 61. cikk alkalmazásának sérelme nélkül az arról szóló értesítés, hogy egy tagállam próbaidőt határozott meg egy kijelölt hatóság számára, nem szakíthatja meg a kifizetési kérelmek feldolgozását.

Amennyiben egy irányító hatóság kijelölését megszüntetik, a részt vevő országok a 20. cikk (1) bekezdésében említettek szerint új hatóságot vagy szervezetet jelölnek ki, amely átveszi az irányító hatóság feladatköreit. Az említett szervezetet vagy hatóságot a (2) bekezdésben előírt kijelölési eljárásnak vetik alá, amelyről a Bizottságot a (4) bekezdéssel összhangban értesíteni kell. Ez a változás a program 6. cikk szerinti felülvizsgálatát teszi szükségessé.

26. cikk

Az irányító hatóság feladatkörei

(1) Az irányító hatóság felelős a programnak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történő irányításáért, valamint annak biztosításáért, hogy a közös monitoring bizottság határozatai megfelelnek az alkalmazandó jogszabályoknak és rendelkezéseknek.

(2) A programirányítással kapcsolatban az irányító hatóság:

- a) támogatja a közös monitoring bizottság munkáját, és biztosítja számára a feladatai elvégzéséhez szükséges információkat, különös tekintettel a program során a várható eredmények és célok megvalósítása terén elért előrehaladással kapcsolatos adatokra;
- b) elkészíti az éves jelentést és a zárójelentést, és a közös monitoring bizottság jóváhagyását követően benyújtja azokat a Bizottságnak;
- c) megosztja a feladataik elvégzése vagy a projekt végrehajtása szempontjából lényeges információkat a közreműködő szervezetekkel, a közös technikai titkársággal, az ellenőrző hatósággal és a kedvezményezettekkel;
- d) számítógépes nyilvántartási rendszert hoz létre és működtet, amely elektronikusan tárolja az egyes projektekre vonatkozó, azok monitoringjához, értékeléséhez, pénzügyi irányításához, kontrolljához és ellenőrzéséhez szükséges adatokat, beleértve adott esetben a projektek egyes résztvevőire vonatkozó adatokat is. A rendszer különösen az egyes projektekre vonatkozó műszaki és pénzügyi jelentéseket tartja nyilván és tárolja. A rendszer a kifizetési kérelmekhez és az elszámolásokhoz szükséges összes adatot rendelkezésre bocsátja, beleértve az egy projekthez vagy programhoz kapcsolódó hozzájárulás részben vagy egészben történő törlése következtében visszafizetendő, visszafizetett és csökkentett összegekre vonatkozó adatokat;
- e) adott esetben a program szintjén környezeti hatásvizsgálati tanulmányokat készít;
- f) végrehajtja a tájékoztatási és kommunikációs terveket a 79. cikkel összhangban;

- g) végrehajtja a monitoring- és értékelési terveket a 78. cikkel összhangban.
- (3) A projektek kiválasztásával és irányításával kapcsolatban az irányító hatóság:
- a) kidolgozza és elindítja a kiválasztási eljárásokat;
 - b) irányítja a projektkiválasztási eljárásokat;
 - c) a vezető kedvezményezett rendelkezésére bocsátja az egyes projektek támogatására vonatkozó feltételeket megállapító dokumentumot, ideértve a pénzügyi tervet és a végrehajtási határidőket;
 - d) aláírja a szerződéseket a kedvezményezettekkel;
 - e) irányítja a projekteket.
- (4) A technikai segítségnyújtással kapcsolatban az irányító hatóság:
- a) lebonyolítja a közbeszerzési eljárásokat;
 - b) aláírja a szerződéseket a szerződő felekkel;
 - c) kezeli a szerződéseket.
- (5) A program pénzügyi irányításával és kontrolljával kapcsolatosan az irányító hatóság:
- a) ellenőrzi, hogy teljesítették-e a szolgáltatásokat, leszállították-e az árukat és/vagy végrehajtották-e az építési beruházásokat, valamint hogy a kedvezményezettek kifizették-e az általuk bejelentett kiadásokat, és ez megfelel-e az alkalmazandó jogszabályoknak, a program szabályainak és a projekt támogatására vonatkozó feltételeknek;
 - b) biztosítja, hogy a projekt végrehajtásában érintett kedvezményezettek vagy külön elszámolási rendszert, vagy a projekttel kapcsolatos valamennyi ügylet tekintetében megfelelő elszámolási szabályzatot alkalmaznak;
 - c) az azonosított kockázatokat figyelembe véve eredményes és arányos csalás elleni intézkedéseket alkalmaz;
 - d) eljárásokat alakít ki annak biztosítására, hogy a megfelelő ellenőrzési nyomvonal biztosításához szükséges minden, a kiadásokra és ellenőrzésekre vonatkozó dokumentumot a 30. cikkben szereplő követelményekkel összhangban tartanak nyilván;
 - e) elkészíti a 68. cikkben említett vezetői nyilatkozatot és éves összefoglalót;
 - f) elkészíti és benyújtja a Bizottságnak a kifizetési kérelmeket a 60. cikkel összhangban;
 - g) elkészíti az éves beszámolókat;
 - h) a kifizetési kérelmek elkészítésekor és benyújtásakor figyelembe veszi az ellenőrző hatóság által vagy az ellenőrző hatóság felelősségére lefolytatott valamennyi ellenőrzés eredményeit;
 - i) elektronikus formában rögzíti a Bizottságnak bejelentett kiadásokra és a kedvezményezettek javára teljesített kifizetésekre vonatkozó számviteli adatokat;
 - j) nyilvántartja a vissza nem térítendő támogatás részben vagy egészben történő törlése következtében visszafizetendő, valamint csökkentett összegeket.
- (6) Az (5) bekezdés a) pontja szerinti ellenőrző vizsgálatok a következő eljárásokat foglalják magukban:
- a) a kedvezményezettek minden egyes kifizetési kérelmének adminisztratív ellenőrzése;
 - b) projektek helyszíni ellenőrzése.
- A helyszíni ellenőrzések gyakorisága és kiterjedése arányos a projekthez nyújtott vissza nem térítendő támogatás összegével és az ilyen vizsgálatok, valamint az ellenőrző hatóság által a teljes irányítási és kontrollrendszer vonatkozásában végzett ellenőrzések által kimutatott kockázat mértékével.
- (7) A projektek (6) bekezdés b) pontja szerinti helyszíni ellenőrzését mintavétel alapján is el lehet végezni.
- (8) Amennyiben az irányító hatóságnak otthont adó intézmény valamely program kedvezményezettje is egyben, az (5) bekezdés a) pontja szerinti ellenőrzési szabályoknak megfelelően biztosítaniuk kell a feladatkörök szétválasztását.

27. cikk

Közös technikai titkárság és helyi irodák

- (1) A részt vevő országok dönthetnek úgy, hogy közös technikai titkárságot hoznak létre, amelyet a 4. cikkel összhangban ismertetnek a programban.
- (2) A közös technikai titkárság az irányító hatóságot, a közös monitoring bizottságot és adott esetben az ellenőrző hatóságot segíti a feladataik ellátásában. A közös technikai titkárság tájékoztatja a potenciális kedvezményezetteket a program szerinti finanszírozási lehetőségekről, valamint segíti a kedvezményezetteket a projekt végrehajtásában. A közös technikai titkárságot a 20. cikk (3) bekezdésében említett közreműködő szervezetként is ki lehet jelölni.
- (3) A részt vevő országok határozata alapján a részt vevő országokban helyi irodákat lehet létrehozni. Ezek szerepét ismertetik a programban, és az magában foglalhatja a kommunikációt, a tájékoztatást, valamint az irányító hatóságnak nyújtott segítséget a projekt értékelésében és a végrehajtás nyomon követésében. A helyi irodát semmilyen esetben sem szabad megbízni közhatalom gyakorlásával járó feladattal vagy a projektek tekintetében mérlegelési jogkör gyakorlásával.
- (4) A közös technikai titkárság és a helyi irodák működését a technikai segítségnyújtási költségvetésből finanszírozzák.

3. FEJEZET

Ellenőrző hatóság

28. cikk

Az ellenőrző hatóság feladatkörei

- (1) Az ellenőrző hatóság biztosítja, hogy sor kerüljön az irányítási és kontrollrendszerek, a projektekből összeállított minta, valamint a program éves beszámolójának ellenőrzésére.
- (2) Az ellenőrző hatóságot a programban részt vevő országok egy-egy képviselőjéből álló könyvvizsgálói csoport segíti.
- (3) Amennyiben az ellenőrzéseket az ellenőrző hatóságtól eltérő szervezet végzi, az ellenőrző hatóság biztosítja, hogy e szervezet rendelkezik a szükséges funkcionális függetlenséggel.
- (4) Az ellenőrző hatóság biztosítja, hogy az ellenőrzési tevékenység során figyelembe veszik a nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardokat.
- (5) Az első finanszírozási megállapodás 8. cikke (2) bekezdésének megfelelő aláírásától számított 9 hónapon belül az ellenőrző hatóság benyújtja a Bizottságnak az ellenőrzések megvalósítására vonatkozó ellenőrzési stratégiát. Az ellenőrzési stratégia megállapítja az éves beszámolóra és a projektekre vonatkozó ellenőrzések módszerét, a projektekből ellenőrzés céljára történő mintavétel módját, valamint az ellenőrzések tervét az aktuális számviteli évre és a két következő számviteli évre vonatkozóan. Az ellenőrzési stratégiát 2017-től 2024 végéig évente aktualizálni kell. Abban az esetben, ha egy közös irányítási és kontrollrendszer egynél több programra alkalmazandó, akkor az érintett programokra egyetlen ellenőrzési stratégiát lehet kidolgozni. Az aktualizált ellenőrzési stratégiát a program éves jelentésével együtt kell benyújtani a Bizottságnak.
- (6) Az ellenőrző hatóság a 68. cikkel összhangban elkészíti az alábbiakat:
- az előző számviteli év éves beszámolójára vonatkozó ellenőrzési vélemény;
 - éves ellenőrzési jelentés.

Abban az esetben, ha egy közös irányítási és kontrollrendszer egynél több programra alkalmazandó, a b) pont szerinti információt egy jelentésben lehet csoportosítani.

29. cikk

Együttműködés az ellenőrző hatósággal

A Bizottság együttműködik az ellenőrző hatósággal az ellenőrzési tervei és módszerei összehangolása érdekében, valamint gondoskodik az érintett program irányítási és kontrollrendszerein végzett ellenőrzések eredményeinek azonnali megosztásáról.

V. CÍM

IRÁNYÍTÁSI ÉS KONTROLLRENDSZEREK

30. cikk

Az irányítási és kontrollrendszerek általános alapelvei

- (1) Az irányítási és kontrollrendszerek magukban foglalják az alábbiakat:
- a) az irányításban és kontrollban érintett egyes szervek feladatkörei, ideértve a feladatkörök egyes szerveken belüli felosztását, valamint a feladatkörök e szerveken belüli és e szervek közötti szétválasztása elvének való megfelelést;
 - b) a bejelentett kiadások helytállóságát és szabályszerűségét biztosító eljárások;
 - c) elektronikus adatrendszerek elszámolási, tárolási, monitoring és jelentéstételi célokra;
 - d) monitoring- és jelentéstételi rendszerek olyan esetben, amikor a felelős szerv egy másik szervet bíz meg a feladatok elvégzésével;
 - e) az irányítási és kontrollrendszerek működésének ellenőrzésére vonatkozó szabályok;
 - f) megfelelő ellenőrzési nyomvonalat biztosító rendszerek és eljárások;
 - g) a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, felderítésére és kezelésére, valamint a jogosulatlanul kifizetett összegeknek az esetleges kamatokkal együtt történő visszafizetésére vonatkozó eljárások;
 - h) a technikai segítségnyújtásra vonatkozó közbeszerzési eljárások és a projektkiválasztási eljárások;
 - i) a nemzeti hatóságok szerepe és a részt vevő országok felelőssége a 31. cikkel összhangban.
- (2) Az irányító hatóság biztosítja a program irányítási és kontrollrendszereinek e rendelet rendelkezéseivel összhangban történő létrehozását és eredményesen működését.

31. cikk

Nemzeti hatóságok és a részt vevő országok felelőssége

- (1) A 20. cikk (6) bekezdésének a) pontja szerint kijelölt nemzeti hatóság többek között:
- a) felel az irányítási és kontrollrendszerek létrehozásáért és eredményes működéséért nemzeti szinten;
 - b) biztosítja nemzeti szinten az érintett intézmények átfogó koordinációját a programvégrehajtás során, ideértve többek között az ellenőrzést segítő kapcsolattartó pontként és a könyvvizsgálói csoport tagjaként működő intézményeket;
 - c) képviseli országát a közös monitoring bizottságban.

A határokon átnyúló együttműködésben részt vevő országok vonatkozásában a nemzeti hatóság a 8. és 9. cikkben említett finanszírozási megállapodásban foglalt rendelkezések végrehajtásért végső soron felelős szervezet.

(2) A részt vevő országok támogatják az irányító hatóságot a 30. cikk (2) bekezdésében említett kötelezettsége teljesítésében.

(3) A részt vevő országok a 74. cikk szerint saját területükön megelőzik, felderítik és kezelik a szabálytalanságokat – többek között a csalást –, és a jogosulatlanul kifizetett összegeket az esetleges kamatokkal együtt visszafizetik. E szabálytalanságokról az irányító hatóságot és a Bizottságot haladéktalanul értesítik, és folyamatos tájékoztatást nyújtanak számukra a vonatkozó igazgatási és bírósági eljárások előrehaladásáról.

(4) A kedvezményezett javára jogosulatlanul kifizetett összegekre vonatkozóan a részt vevő országok által viselt felelősséget a 74. cikk határozza meg.

(5) A Bizottság általi pénzügyi korrekció nem érinti sem az irányító hatóságnak a 74. és 75. cikk szerinti visszafizetésre vonatkozó kötelezettségét, sem a tagállamoknak az állami támogatás visszafizettetésére vonatkozó, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése és a 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 14. cikke értelmében vett kötelezettségét.

32. cikk

Ellenőrzési és kontrollstruktúrák

(1) A kedvezményezett által a kifizetési kérelem alátámasztására bejelentett kiadásokat könyvvizsgáló vagy a kedvezményezettől független illetékes köztisztviselő vizsgálja meg. A könyvvizsgáló vagy a kedvezményezettől független illetékes köztisztviselő megvizsgálja, hogy a kedvezményezett által bejelentett költségek és a projekt bevétele valós, pontosan nyilvántartott és a szerződéssel összhangban elszámolható-e.

A vizsgálatot egy megegyezés szerinti eljárás alapján hajtják végre, amelyet a következőkkel összhangban végeznek el:

- a) a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (a továbbiakban: IFAC) által kiadott, kapcsolódó szolgáltatásokról szóló 4400-as számú nemzetközi standard („Megbízások megegyezés szerinti eljárások végrehajtására pénzügyi információkkal kapcsolatban”);
- b) az IFAC Nemzetközi Számviteli Etikai Standard Testülete által kidolgozott és kiadott „Hivatásos könyvvizsgálók etikai kódexe”.

A köztisztviselők esetében az említett eljárásokat és standardokat nemzeti szinten, a nemzetközi standardok figyelembevételével kell meghatározni.

A könyvvizsgáló megfelel a következő követelmények legalább egyikének:

- a) tagja valamely nemzeti számviteli szervnek vagy ellenőrző szervezetnek vagy intézménynek, amely viszont az IFAC tagja;
- b) tagja valamely nemzeti számviteli szervnek vagy ellenőrző szervezetnek vagy intézménynek. Amennyiben e szervezet nem az IFAC tagja, a könyvvizsgáló vállalja, hogy munkáját az IFAC-standardokkal és -etikával összhangban végzi;
- c) a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽²⁾ foglalt közfelügyeleti alapelvekkel összhangban valamely tagállamban közfelügyeleti szervezet nyilvános nyilvántartásában jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálóként nyilvántartásba vették;
- d) egy, a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő országban közfelügyeleti szervezet nyilvános nyilvántartásában jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálóként nyilvántartásba vették, feltéve, hogy erre a nyilvántartásra az érintett ország jogszabályaiban foglalt közfelügyeleti alapelvek vonatkoznak.

A köztisztviselő rendelkezik a vizsgálati munkája elvégzéséhez szükséges technikai szakértelemmel.

(2) Ezenfelül az irányító hatóság végrehajtja a 26. cikk (5) bekezdésének a) pontja és a 26. cikk (6) bekezdése szerinti ellenőrzéseket. Az ellenőrzéseknek a teljes programterületen történő végrehajtása céljából az irányító hatóságot segíthetik az ellenőrzést segítő kapcsolattartó pontok.

A részt vevő országok minden lehetséges intézkedést meghoznak, hogy támogassák az irányító hatóságot ellenőrzési feladatai ellátásában.

(3) Az ellenőrző hatóság biztosítja, hogy a 28. cikkben említettek szerint sor kerül az irányítási és kontrollrendszerek, a projektekből megfelelően összeállított minta, valamint a program éves beszámolójának ellenőrzésére. A 28. cikk (2) bekezdésében említett könyvvizsgálói csoportot az irányító hatóság kijelölésétől számított három hónapon belül létre kell hozni. A csoport elkészíti eljárási szabályzatát. A csoport elnöki tisztét a programra kijelölt ellenőrző hatóság tölti be.

Az egyes részt vevő országok felhatalmazhatják az ellenőrző hatóságot, hogy feladatait közvetlenül a területükön lássa el.

(4) Biztosítják az (1), (2) és (3) bekezdésben említett szervezet(ek) függetlenségét.

⁽¹⁾ A Tanács 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i 2006/43/EK irányelve az éves és összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálóiról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 157., 2006.6.9., 87. o.).

33. cikk

Az Unió általi ellenőrzések

(1) A Bizottság, az Európai Csalás Elleni Hivatal, az Európai Számvevőszék és az ezen intézmények által felhatalmazott bármely külső könyvvizsgáló a dokumentumok megvizsgálásával és/vagy helyszíni ellenőrzések lefolytatásával ellenőrizheti az uniós forrásoknak a pénzügyi támogatásban részesülő irányító hatóság, kedvezményezettek, szerződő felek, alvállalkozók és harmadik felek általi felhasználását. Az egyes szerződésekben kifejezetten kikötik, hogy ezek az intézmények és szervek az adathordozó fajtájára való tekintet nélkül gyakorolhatják ellenőrzési hatáskörüket a helyiségekre, dokumentumokra és információkra vonatkozóan.

(2) A Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján – beleértve a kijelölési határozatot, az éves vezetői nyilatkozatot, az éves kontrolljelentéseket, az éves ellenőrzési véleményt, az éves jelentést, valamint a nemzeti és uniós szervezetek által végzett ellenőrzéseket – meggyőződik arról, hogy az irányítási és kontrollrendszerek megfelelnek e rendelkezésnek és eredményesen működnek.

(3) A Bizottság felkérheti az irányító hatóságot, hogy tegye meg a megfelelő intézkedéseket az irányítási és kontrollrendszerek eredményességének és a kiadások helytállóságának biztosítása érdekében.

VI. CÍM

TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

34. cikk

Technikai segítségnyújtási költségvetés

(1) Technikai segítségnyújtásra a teljes uniós hozzájárulás legfeljebb 10 %-a különíthető el. Kellően indokolt esetekben, a Bizottság hozzájárulásával magasabb összeg is elkülöníthető.

(2) A technikai segítségnyújtás szintjének a program valós igényeit kell tükröznie, különösen olyan tényezőket figyelembe véve, mint a program teljes költségvetése, a program által lefedett földrajzi terület kiterjedése, valamint a részt vevő országok száma.

35. cikk

Cél

(1) A technikai segítségnyújtási tevékenységek magukban foglalják a program végrehajtásához kapcsolódó előkészítési, irányítási, monitoring-, értékelési, tájékoztatási, kommunikációs, hálózatépítési, panaszkezelési, kontroll- és ellenőrzési tevékenységeket, valamint a program végrehajtásához szükséges adminisztratív kapacitások megerősítésére irányuló tevékenységeket.

(2) Az (1) bekezdésben említett tevékenységekre vonatkozó technikai segítségnyújtást a programstruktúra és a kedvezményezettek igényeire egyaránt fel lehet használni.

(3) A promóciót és a kapacitásépítést érintő tevékenységekre vonatkozó, a programterületen kívül felmerült kiadások a 39. cikk (2) bekezdésében megjelölt korlátokon belül fedezhetőek, feltéve, hogy teljesülnek az említett bekezdésben foglalt feltételek.

36. cikk

Elszámolhatóság

(1) A 48. cikkben meghatározott elszámolhatósági követelmények értelemszerűen alkalmazandók a technikai segítségnyújtási költségekre. A részt vevő országok programhoz rendelt tisztviselőit érintő költségek elszámolhatónak tekintendők technikai segítségnyújtási költségként. Kerülni kell a párhuzamos díjazási rendszereket és a kiegészítő kifizetéseket. A 49. cikkben említett költségek nem tekinthetők elszámolhatónak technikai segítségnyújtási költségként.

(2) A 16. cikkben említett előkészítő intézkedések költségei azt követően számolhatók el, hogy a programot a 4. cikk szerint benyújtották a Bizottságnak, de legkorábban 2014. január 1-jén, feltéve, hogy a programot a Bizottság az 5. cikk szerint jóváhagyja.

37. cikk

Közbeszerzési szabályok

- (1) Amennyiben a technikai segítségnyújtási költségvetés felhasználására vonatkozó éves terv végrehajtása közbeszerzést tesz szükségessé, a szerződést a következő szabályok szerint kell odaítélni:
- amennyiben tagállamban létrehozott jogalanyról van szó, az a 966/2012/EU, Euratom rendelet második részének IV. címében és az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelet második részének II. címében meghatározott közbeszerzési vagy beszerzési szabályokra alkalmazandó uniós jogszabályokkal kapcsolatban elfogadott nemzeti törvényeket, rendeleteket és adminisztratív rendelkezéseket alkalmazza;
 - minden egyéb esetben a vonatkozó közbeszerzési szabályokat a 8. és a 9. cikkben említett finanszírozási megállapodásban vagy a 81. és a 82. cikkben említett megállapodásokban írják le.
- (2) A 236/2014/EU rendelet 8. és 9. cikkében meghatározott, az állampolgárságra és származásra vonatkozó szabályok minden esetben alkalmazandók.
- (3) A helyi irodák általi közbeszerzéseket a szokásos működési költségekre, valamint a kommunikációs és láthatósági tevékenységek költségeire korlátozzák.

VII. CÍM

PROJEKTEK

1. FEJEZET

Általános rendelkezések

38. cikk

A támogatás jellege

- (1) Egy projekt olyan célkitűzésekkel, teljesítményekkel, eredményekkel és hatásokkal kapcsolatban meghatározott és irányított tevékenységek sora, amelyeket az meghatározott határidőn és költségvetésen belül kíván megvalósítani. A célkitűzések, teljesítmények, eredmények és hatások hozzájárulnak a programban meghatározott prioritásokhoz.
- (2) Egy program által projektekhez nyújtott pénzügyi hozzájárulásokat vissza nem térítendő támogatások, kivételesen pedig pénzügyi eszközökbe való átcsoportosítások révén biztosítják. A vissza nem térítendő támogatások révén finanszírozott projektek a 2–4. fejezet hatálya alá tartoznak.
- (3) A vissza nem térítendő támogatásokat a 41. cikk szerinti kellően indokolt kivételes esetek kivételével a programban meghatározott szabályoknak megfelelő pályázati felhívások keretében kiválasztott projektek számára ítélik oda.
- (4) Az infrastrukturális nagyprojektekre elkülönített uniós hozzájárulás és a 42. cikkben említett pénzügyi eszközökhez való hozzájárulás aránya nem haladhatja meg a 30 %-ot.

39. cikk

Finanszírozási feltételek

- (1) A projektek akkor részesülhetnek pénzügyi hozzájárulásban egy programból, ha megfelelnek a következő feltételek mindegyikének:
- a programozási dokumentumban ismertetett egyértelmű, határokon átnyúló hatással és előnyökkel járnak, valamint bizonyítottan hozzáadott értéket nyújtanak az uniós stratégiákhoz és programokhoz;
 - végrehajtásukra a programterületen kerül sor;
 - a következő kategóriák egyikébe tartoznak:
 - integrált projektek, amelyeknél az egyes kedvezményezettek a projekttevékenységek egy részét a saját területükön hajtják végre;
 - szimmetrikus projektek, amelyeknél a részt vevő országokban hasonló tevékenységeket hajtának végre egymással párhuzamosan;
 - egyetlen országra korlátozódó projektek, amelyeknél a projekteket elsősorban vagy teljes egészében a részt vevő országok egyikében, de a részt vevő országok mindegyikének vagy közülük néhányának a javára hajtják végre, és a határokon átnyúló hatások és előnyök azonosítottak.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt kritériumoknak megfelelő projektek részben a programterületen kívül is végrehajthatók, feltéve, hogy a következő feltételek mindegyike teljesül:

- a) a projektek szükségesek a program célkitűzéseinek megvalósításához, valamint előnnyel járnak a programterületre nézve;
- b) a program keretében a programterületen kívül eső tevékenységekre elkülönített teljes összeg programszinten nem haladja meg az uniós hozzájárulás 20 %-át,
- c) az irányító hatóság és az ellenőrző hatóság kötelezettségeit a projekt irányításával, kontrolljával és ellenőrzésével kapcsolatban vagy a programhatóságok teljesítik, vagy az abban az országban lévő hatóságokkal kötött megállapodások révén teljesítik, ahol a tevékenységet végrehajtják.

(3) Az infrastrukturális elemet tartalmazó projekteknek vissza kell fizetniük az uniós hozzájárulást, amennyiben a projekt lezárását követő öt éven belül vagy adott esetben az állami támogatási szabályokban meghatározott határidőn belül a projekt jellegében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben olyan lényeges változás következik be, amely az eredeti célkitűzéseket veszélyezteti. A projektre jogosulatlanul kifizetett összegeket az irányító hatóságnak vissza kell fizettetnie, azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesült a követelmény.

(4) Az irányító hatóság törekszik arra, hogy elkerülje az uniós finanszírozású projektek keretében párhuzamosan folytatott tevékenységeket. Ennek érdekében az irányító hatóság bármilyen, általa megfelelőnek tartott konzultációt lefolytathat, és az ebben részt vevő jogalanyok – köztük a Bizottság – biztosítják a szükséges támogatást.

(5) Az irányító hatóság minden egyes kiválasztott projekt vezető kedvezményezettjének rendelkezésére bocsátja azt a dokumentumot, amely tartalmazza a projekt támogatásának feltételeit, ideértve a projekt keretében leszállítandó áruk és nyújtandó szolgáltatások különös követelményeit, a pénzügyi tervet és a végrehajtás határidejét.

40. cikk

Pályázati felhívások

Az irányító hatóság minden egyes pályázati felhívás vonatkozásában a pályázók rendelkezésére bocsátja azt a dokumentumot, amely tartalmazza a felhívásban való részvételre, valamint a projekt kiválasztására és végrehajtására vonatkozó feltételeket. Ez a dokumentum tartalmazza továbbá a projekt keretében leszállítandó anyagra vonatkozó különös követelményeket, a pénzügyi tervet és a végrehajtás határidejét.

41. cikk

Közvetlen odaítélés

(1) A projekteket kizárólag a következő esetekben lehet pályázati felhívás nélkül odaítélni, feltéve, hogy ezt az odaítélésről szóló döntésben kellően megindokolják:

- a) az a szerv, amelynek a projektet odaítélik, jogilag vagy ténylegesen monopóliummal rendelkezik;
- b) a projekt olyan egyedi jellegű fellépésekhez kapcsolódik, amelyek egy bizonyos típusú szerv közreműködését igénylik, annak technikai alkalmassága, nagyfokú szakosodása vagy igazgatási hatásköre miatt.

(2) A programnak magában kell foglalnia a pályázati felhívás nélküli kiválasztásra javasolt infrastrukturális nagyprojektek végleges jegyzékét. Az irányító hatóság a program elfogadását követően, de legkésőbb 2017. december 31-ig a Bizottság rendelkezésére bocsátja az összes projektpályázatot, ideértve a 43. cikkben említett információkat, a közvetlen odaítélésre vonatkozó indokolással együtt.

(3) A program magában foglalja a pályázati felhívás nélküli kiválasztásra javasolt, az infrastrukturális nagyprojektektől eltérő projektek indikatív jegyzékét. A közös monitoring bizottság a program elfogadását követően bármikor úgy dönthet, hogy további projekteket választ ki pályázati felhívás nélkül. Mindkét esetben a Bizottság előzetes jóváhagyása szükséges. Ennek érdekében az irányító hatóság a Bizottság rendelkezésére bocsátja a 43. cikkben említett információkat a közvetlen odaítélésre vonatkozó indokolással együtt.

(4) A pályázati felhívás nélküli kiválasztásra javasolt projekteket a Bizottságnak kétlépcsős eljárás alapján kell jóváhagynia, amely a projekt összefoglalásának és azt követően a teljes projektpályázatnak a benyújtásából áll. Az egyes lépések tekintetében a Bizottság a dokumentumok benyújtási határidejétől számított két hónapon belül értesíti döntéséről az irányító hatóságot. Szükség esetén ez a határidő meghosszabbítható. Amennyiben a Bizottság egy javasolt projektet elutasít, az elutasítás okairól értesíti az irányító hatóságot.

42. cikk

Hozzájárulás pénzügyi eszközökhöz

- (1) A program keretében hozzájárulást lehet nyújtani pénzügyi eszközökhöz, feltéve, hogy ez utóbbiak megfelelnek a program prioritásainak.
- (2) A programban ismertetik a pénzügyi eszközökhöz nyújtott hozzájárulások végleges jegyzékét. Az irányító hatóság a program elfogadását követően, de legkésőbb 2017. december 31-ig a Bizottság rendelkezésére bocsátja a 43. cikkben említett információkat.
- (3) A Bizottság megvizsgálja a javasolt hozzájárulást, hogy meghatározza annak hozzáadott értékét és a programmal való összhangját.
- (4) A jóváhagyási folyamat e pénzügyi eszközök szabályait követi. Amennyiben a Bizottság egy javasolt hozzájárulást elutasít, az elutasítás okairól értesíti az irányító hatóságot.
- (5) Az e pénzügyi eszközökhöz való hozzájárulásra a pénzügyi eszközökre alkalmazandó szabályok vonatkoznak.

43. cikk

A projektek tartalma

- (1) A projektpályázati dokumentumok tartalmazzák legalább az alábbiakat:
 - a) a problémák és igények elemzése a projekt alátámasztására, figyelembe véve a programstratégiát és annak a megfelelő prioritások kezeléséhez való várható hozzájárulását;
 - b) a projekt határokon átnyúló hatásának értékelése;
 - c) a logikai keret;
 - d) annak értékelése, hogy a projekt várható eredményei a projekt lezárását követően mennyiben fenntarthatók;
 - e) objektíven ellenőrizhető mutatók;
 - f) a projekt földrajzi hatályára és célcsoportjaira vonatkozó tájékoztatás;
 - g) a projekt végrehajtásának várható időszaka és részletes munkaterv;
 - h) adott esetben a 4. cikk (3) bekezdésének d) pontjában említett horizontális kérdések projektre gyakorolt hatásainak elemzése;
 - i) a projekt végrehajtására vonatkozó követelmények, ideértve az alábbiakat:
 - i. a kedvezményezettek azonosítása és a vezető kedvezményezett kijelölése, biztosítékot nyújtva az érintett területre, valamint az adminisztratív és a pénzügyi irányítási képességére vonatkozó szakértelme vonatkozásában;
 - ii. a projekt irányításának és a végrehajtási struktúrájának a leírása;
 - iii. a kedvezményezettek közötti megállapodás a 46. cikkel összhangban;
 - iv. a monitoringra és értékelésre vonatkozó rendelkezések;
 - v. tájékoztatási és kommunikációs tervek, különösen a projekthez való uniós hozzájárulás elismerését célzó intézkedések;
 - j) részletes pénzügyi terv és költségvetés.
- (2) A legalább 1 millió EUR-s infrastrukturális elemet tartalmazó projektekre vonatkozó projektpályázatok ezenfelül tartalmazzák az alábbiakat is:
 - a) az infrastrukturális beruházások és azok helyének részletes leírása;
 - b) a kellően indokolt esetek kivételével a projekt kapacitásépítési elemének részletes leírása;

- c) elvégzett teljes körű megvalósíthatósági tanulmány vagy azzal egyenértékű tanulmány, beleértve a változatelemzést, az eredményeket és a független minőségi felülvizsgálatot;
- d) a projekt környezeti hatásainak értékelése a 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ összhangban és a projekt részes feleinek számító részt vevő országok vonatkozásában, az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 25-i espoo-i ENSZ–EGB-egyezménnyel összhangban;
- e) arra vonatkozó bizonyíték, hogy a kedvezményezettek a földterület tulajdonosai vagy ahhoz hozzáféréssel rendelkeznek;
- f) építési engedély.
- (3) Kivételesen és kellően indokolt esetekben az irányító hatóság elfogadhatja az f) pontban említett dokumentumok utólagos benyújtását.

44. cikk

A projektek jegyzékének közzététele

(1) A program keretében támogatott projektek átláthatóságának biztosítása érdekében az irányító hatóság jegyzéket vezet az odaítélt projektekről egy olyan adattáblázat formájában, amely lehetővé teszi az adatok szétválogatását, keresését, kivonatolását, összehasonlítását és könnyű internetes közzétételét. A projektek jegyzéke hozzáférhető a program honlapján és a jegyzéket legalább hathavonta aktualizálják. Annak ösztönzése céljából, hogy a magánszféra, a civil társadalom és a nemzeti közigazgatás a projektek jegyzékét átvegye felhasználására, a honlap egyértelmű módon utalhat az adatok közzétételére vonatkozó engedélyezési szabályokra.

(2) A jegyzék tartalmazza legalább az alábbi információkat:

- a kedvezményezett neve (csak jogi személyek esetében; a természetes személyeket nem kell megnevezni),
- a projekt megnevezése,
- a projekt összefoglalása,
- a projekt végrehajtásának időszaka,
- teljes elszámolható kiadás,
- uniós társfinanszírozási arány,
- a projekt postai irányítószáma vagy egyéb megfelelő helységazonosító kód,
- földrajzi lefedettség,
- a projektek jegyzéke legutóbbi frissítésének időpontja.

(3) A projektek jegyzékét legkésőbb a projekt kiválasztásának évét követő pénzügyi év június 30-ig kell a Bizottságnak benyújtani. Ezt az információt közzé kell tenni az uniós intézmények honlapján.

2. FEJEZET

Kedvezményezettek

45. cikk

Projekteken való részvétel

(1) A projekteken érintett kedvezményezettek közül legalább egy a részt vevő tagállamokból, egy pedig a 232/2014/EU rendelet I. mellékletében felsorolt partnerországokból vagy az Oroszországi Föderációból származik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/92/EU irányelve az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.).

(2) A kedvezményezettek olyan természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek számára vissza nem térítendő támogatást ítéltek oda egy projekt vonatkozásában. Természetes személyek abban az esetben lehetnek kedvezményezettek, ha a fellépés vagy a pályázó célkitűzésének természete vagy jellemzői ezt szükségessé teszik. A természetes személyek részvételéről programszinten döntenek.

(3) Az (1) bekezdésben említett kedvezményezetteknek meg kell felelniük az alábbi feltételeknek:

- a) valamely részt vevő ország állampolgárai, vagy olyan jogi személyek, amelyeket ténylegesen a programterületen alapítottak, vagy olyan nemzetközi szervezetek, amelyek műveleti bázissal rendelkeznek a programterületen. Létrehozásának helyétől függetlenül kedvezményezett lehet valamely európai területi együttműködési csoportosulás, feltéve, hogy földrajzi lefedettsége a programterületen belül van;
- b) megfelel az egyes kiválasztási eljárásokra vonatkozóan meghatározott támogathatósági kritériumoknak;
- c) nem vonatkozik rá a 966/2012/EU, Euratom rendelet 106. cikkének (1) bekezdésében és 107. cikkében foglalt kizáró okokkal kapcsolatos helyzetek egyike sem.

(4) Azok a kedvezményezettek, amelyek nem felelnek meg a (3) bekezdés a) pontjában említett kritériumoknak, részt vehetnek az (1) bekezdésben említett kedvezményezettek mellett, feltéve, hogy az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- a) a 236/2014/EU rendelet 8. és 9. cikkével összhangban vehetnek részt;
- b) részvételüket a projekt jellege és a projekt célkitűzései szükségessé teszik, és az szükséges a projekt eredményes végrehajtásához;
- c) a program keretében a (3) bekezdés a) pontjában említett kritériumoknak nem megfelelő kedvezményezettek javára elkülönített teljes összeg a 39. cikk (2) bekezdésének b) pontjában jelzett határon belül van.

46. cikk

A kedvezményezettek kötelezettségei

(1) Az egyes projektek keretében vezető kedvezményezettet jelölnek ki a partnerség képviselőjére.

(2) A projektek kidolgozása és végrehajtása során valamennyi kedvezményezett aktívan együttműködik. Ezenfelül együttműködnek a projekt személyzetével és/vagy finanszírozásával kapcsolatban is. Minden egyes kedvezményezett jogilag és pénzügyileg felelős az általa végrehajtott tevékenységekért és az általa kapott uniós források hányadáért. A kedvezményezettek különös kötelezettségeit és pénzügyi felelősségeit a (3) bekezdés c) pontjában említett megállapodásban rögzítik.

(3) A vezető kedvezményezett:

- a) megkapja a pénzügyi hozzájárulást az irányító hatóságtól a projekttevékenységek végrehajtására;
- b) biztosítja, hogy a kedvezményezettek a lehető leggyorsabban és a c) pontban említett megállapodásnak maradéktalanul megfelelően megkapják a vissza nem térítendő támogatás teljes összegét. Nem alkalmazható olyan levonás, visszatartás vagy bármilyen azzal megegyező hatású külön díj, amely csökkentené ezeket a kedvezményezettek számára kifizetendő összegeket;
- c) megállapodásban rögzíti a partnerségi szabályokat a kedvezményezettekkel, amelyek rendelkezései többek között biztosítják a projekthez rendelt forrásokkal való hatékony és eredményes pengzgdálkodást, beleértve a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetésére vonatkozó szabályokat;
- d) felelősséget vállal a teljes projekt végrehajtásának biztosításáért;
- e) biztosítja, hogy a kedvezményezettek által bemutatott kiadások a projekt végrehajtása céljából merültek fel, és megfelelnek a szerződésben foglalt és valamennyi kedvezményezett által elfogadott tevékenységeknek;
- f) igazolja, hogy a kedvezményezettek által bemutatott kiadásokat a 32. cikk (1) bekezdése szerint megvizsgálták.

3. FEJEZET

A kiadások elszámolhatósága

47. cikk

A vissza nem térítendő támogatások fajtái

(1) A vissza nem térítendő támogatásoknak az alábbi fajtái lehetnek:

- a) a 48. cikkben említett, ténylegesen felmerülő, elszámolható költségek meghatározott arányának visszatérítése;
- b) százalékban meghatározott átalányfinanszírozás alkalmazása egy vagy több meghatározott költségkategóriára;
- c) egyösszegű átalányok;
- d) egységköltségek alapján történő visszatérítés;
- e) az a)–d) pontban említettek kombinációja, kizárólag akkor, ha ezek mindegyike különböző költségkategóriákat fedez.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett fajtájú vissza nem térítendő támogatásokat a kedvezményezettnek ténylegesen felmerült, a pályázathoz csatolt és a szerződésben előzetes költségvetés részét képező elszámolható költségek alapján számítják ki. Az (1) bekezdés b) pontjában említett átalányfinanszírozás az elszámolható költségek olyan egyedi kategóriáit fedezi, amelyeket előzetesen egyértelműen meghatároznak egy százalékos kulcs alkalmazásával. Az (1) bekezdés c) pontjában említett egyösszegű átalányokkal átfogó értelemben az elszámolható költségek valamennyi kategóriája vagy bizonyos egyedi, előzetesen egyértelműen meghatározott kategóriái fedezhetők. Az (1) bekezdés d) pontjában említett egységköltségek az elszámolható költségek valamennyi kategóriáját vagy bizonyos olyan egyedi kategóriáit fedezik, amelyeket az egységnyi összegre való hivatkozással előzetesen egyértelműen meghatároznak.

(3) A vissza nem térítendő támogatás célja vagy hatása nem lehet nyereség termelése a projekt keretében. A 966/2012/EU, Euratom rendelet 125. cikkének (4) bekezdésében meghatározott kivételek alkalmazandók.

48. cikk

A költségek elszámolhatósága

(1) A vissza nem térítendő támogatások összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek becsült összege alapján megállapított, százalékban és abszolút értékben kifejezett felső korlátot. A vissza nem térítendő támogatások összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek összegét.

(2) Elszámolható költségek a kedvezményezett azon ténylegesen felmerült költségei, amelyek megfelelnek valamennyi alábbi kritériumnak:

a) a projekt végrehajtásának időszaka alatt merültek fel. Így különösen:

- i. A szolgáltatásokhoz és építési beruházásokhoz kapcsolódó költségek a végrehajtási időszak során elvégzett tevékenységekre vonatkoznak. Az áruszállításhoz kapcsolódó költségek a végrehajtási időszak során leszállított és beszerelt árukra vonatkoznak. Nem felelnek meg e kritériumoknak az olyan szerződések, megrendelések, kötelezettségvállalások, amelyek a végrehajtási időszakban jöttek létre, de a tárgyakat képező szolgáltatások, építési beruházások vagy áruszállítások teljesítése a végrehajtási időszak lejáratá után esedékes; a vezető kedvezményezett és a többi kedvezményezett közötti készpénzáttalás nem tekinthető felmerült költségnek.
- ii. A felmerült költségeket a zárójelentések benyújtását megelőzően kell kifizetni. A költségek ezt követően is kifizethetők, amennyiben azokat a kifizetés becsült időpontjával együtt feltüntetik a zárójelentésben.
- iii. Kivételt képeznek a zárójelentéshez – ideértve a projekthez kapcsolódó kiadások igazolását, ellenőrzését és végleges értékelését – kapcsolódó olyan költségek, amelyek a projekt végrehajtási időszakát követően merülhetnek fel.
- iv. Az 52. és azt követő cikkben említettek szerint a kedvezményezettek a szerződések odaítélésére irányuló eljárásokat elindíthatják és a szerződéseket megköthetik a projekt végrehajtási időszakának kezdete előtt, feltéve, hogy az 52. és azt követő cikk rendelkezéseit betartják;

- b) szerepelnek a projekt becsült átfogó költségvetésében;
- c) szükségesek a projekt végrehajtásához;
- d) azonosíthatók és ellenőrizhetők, azaz szerepelnek a kedvezményezett számviteli nyilvántartásaiban, és azokat a kedvezményezettre alkalmazandó számviteli standardokkal, valamint a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatával összhangban határozták meg;
- e) megfelelnek az alkalmazandó adó- és társadalombiztosítási szabályoknak;
- f) ésszerűek, indokoltak és eleget tesznek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás követelményeinek, különösen a gazdaságosság és hatékonyság tekintetében;
- g) számlák vagy azokkal azonos bizonyító erejű dokumentumok támasztják alá azokat.

(3) Vissza nem térítendő támogatás az alábbi esetekben ítéltethető oda visszamenőlegesen:

- a) amennyiben a pályázó bizonyítja, hogy a projektet a szerződés aláírása előtt meg kell kezdeni. A finanszírozás tekintetében nem tekinthetők elszámolható költségeknek a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó pályázat benyújtásának időpontját megelőzően felmerült költségek; vagy
- b) infrastrukturális elemmel rendelkező projektek tanulmányaihoz és dokumentációjához kapcsolódó költségek esetében.

Már befejezett projektekre visszamenőlegesen nem nyújtható vissza nem térítendő támogatás.

(4) Az erős partnerségek előkészítésének elősegítése érdekében a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó pályázat benyújtását megelőzően az olyan projekttel kapcsolatban felmerült költségek elszámolhatók, amelyre vissza nem térítendő támogatást ítélték oda, feltéve, hogy az alábbi feltételek is teljesülnek:

- a) a költségek pályázati felhívás közzétételét követően merültek fel;
- b) a kedvezményezettek által alkalmazott személyzet utazási költségeire és napidíjára korlátozódnak, feltéve, hogy megfelelnek az (5) bekezdés b) pontjában foglalt feltételeknek;
- c) nem lépik túl a programszinten rögzített maximális összeget.

(5) Az (1) és (2) bekezdés figyelembevételével a kedvezményezett következő közvetlen költségei számolhatók el:

- a) a projekthez rendelt személyzet költségei az alábbi kumulatív feltételek szerint:
 - olyan tevékenységek költségeire vonatkoznak, amelyeket a kedvezményezett nem végezne el, ha a projektet nem hajtának végre,
 - nem haladhatják meg a kedvezményezett által szokásosan viselt költségeket, kivéve, ha bizonyítják azok fontosságát a projekt végrehajtása szempontjából,
 - tényleges bruttó bérre vonatkoznak, ideértve a társadalombiztosítási díjakat és más, javadalmazáshoz kapcsolódó költségeket;
- b) a projektben részt vevő személyzet és más személyek utazási költségei és napidíja, feltéve, hogy azok összege nem haladja meg sem a kedvezményezett által saját szabályai és rendelkezései szerint szokásosan fizetett költségeket, sem a kiküldetés idején a Bizottság által közzétett rátákat, amennyiben a visszatérítés egyösszegű átalányok, egységköltségek vagy átalányfinanszírozás alapján történik;
- c) a kifejezetten a projekt céljára történő (új vagy használt) felszerelést vásárlás vagy -bérlés, illetve árubeszerzés költségei, amennyiben ezek a költségek megfelelnek a piaci áraknak;
- d) a kifejezetten a projekt céljára beszerzett fogyóeszközök költsége;

- e) a kedvezményezettek által a projekt céljára odaítélt szerződésekkel járó költségek;
 - f) a közvetlenül az e rendelet és a projekt által előírt kötelezettségekből eredő költségek (például a tájékoztatással és a láthatósággal kapcsolatos tevékenységek, értékelések, külső auditok, fordítások), ideértve a pénzügyi szolgáltatások díjait (például a banki átutalások és pénzügyi garanciák költsége).
- (6) A 4. cikk alapján egy adott program keretében további elszámolhatósági szabályok is megállapíthatók a program egészére nézve.

49. cikk

Nem elszámolható költségek

- (1) A projekt megvalósításához kapcsolódó alábbi költségek nem tekinthetők elszámolható költségeknek:
- a) adósságok és adósságszolgálati díjak (kamat);
 - b) veszteségekre vagy kötelezettségekre képzett céltartalékok;
 - c) a kedvezményezett által bejelentett és az uniós költségvetésből már finanszírozott költségek;
 - d) földterület- vagy ingatlanvásárlás az érintett projekt elszámolható kiadásainak 10 %-át meghaladó összegben;
 - e) átváltási veszteségek;
 - f) vámok, adók és illetékek – ideértve a héát –, kivéve amennyiben a vonatkozó nemzeti adójogszabályok értelmében ezek nem igényelhetők vissza, hacsak a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországokkal tárgyalt megfelelő rendelkezésekben másként nem rendelkeznek;
 - g) harmadik feleknek nyújtott hitelek;
 - h) bírságok, pénzügyi szankciók és perköltségek;
 - i) a 14. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerinti természetbeni hozzájárulás.
- (2) A 4. cikk alapján egy adott program keretében más költségkategóriákat is nem elszámolhatónak lehet nyilvánítani.

50. cikk

Egyösszegű átalányok, egységköltségek és átalányfinanszírozás

- (1) Az egyösszegű átalányok, egységköltségek és átalányfinanszírozás alapján való finanszírozás teljes összege nem haladhatja meg kedvezményezettenként és projektenként a 60 000 EUR-t, kivéve, ha a program a 4. cikk szerint mást állapít meg, de akkor sem haladhatja meg a 100 000 EUR-t.
- (2) Az egyösszegű átalányok, egységköltségek és átalányfinanszírozás alkalmazását legalább a következőkkel kell alátámasztani:
- a) az ilyen finanszírozási formák megfelelőségének indokolása, tekintettel a projektek jellegére, valamint a szabálytalanságok és csalások kockázatára és a kontroll költségeire;
 - b) az egyösszegű átalányok, egységköltségek és átalányfinanszírozás által fedezett költségek vagy költségkategóriák azonosítása a 49. cikkben említettek szerint nem elszámolható költségek kizárásával;

- c) az összegű átalányok, egységköltségek és átalányfinanszírozás meghatározására szolgáló módszerek, valamint azon feltételek leírása, amelyek ésszerű módon biztosítják a nonprofit szabályoknak és társfinanszírozási elveknek való megfelelést, valamint a kettős finanszírozás elkerülését. Ezek a módszerek a következőkön alapulnak:
- i. statisztikai adatok vagy más objektív mód; vagy
 - ii. kedvezményezettenkénti megközelítés, a kedvezményezett tanúsított vagy ellenőrizhető korábbi adataira vagy szokásos költségszámolási gyakorlataira való hivatkozással.
- (3) Azt követően, hogy a költségeket az irányító hatóság ellenőrizte és jóváhagyta, azokat utólagos kontrollok keretében nem fogják vizsgálni.

51. cikk

Közvetett költségek

- (1) A közvetett költségeket az elszámolható közvetlen költségek 7 %-áig terjedő átalány alapján lehet kiszámítani, amely nem tartalmazza az infrastruktúra biztosításával kapcsolatban felmerült költségeket, feltéve, hogy az átalány igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszerrel számítják ki.
- (2) Egy projekt tekintetében azokat az elszámolható költségeket kell közvetett költségnek tekinteni, amelyek nem azonosíthatók a projekt megvalósításához közvetlenül kapcsolódó egyedi költségként és amelyeket nem lehet közvetlenül a projektre könyvelni a 48. cikkben szereplő elszámolhatósági feltételek szerint. Azok nem foglalhatják magukban a 49. cikkben említettek szerinti nem elszámolható költségeket vagy a projekt költségvetésének egy másik költségtétele vagy -megnevezése szerint már bejelentett költségeket.

4. FEJEZET

1. szakasz

Közbeszerzés

52. cikk

Alkalmazandó szabályok

- (1) Amennyiben egy projekt megvalósítása áruk, építési beruházás vagy szolgáltatások kedvezményezett általi közbeszerzését teszi szükségessé, a következő szabályok alkalmazandók:
- a) amennyiben a kedvezményezett ajánlatkérő vagy a közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó uniós jogszabályok értelmében vett ajánlatkérő, az uniós jogszabályokkal kapcsolatban elfogadott nemzeti törvényeket, rendeleteket és adminisztratív rendelkezéseket vagy a (2) bekezdésben foglalt szabályokat alkalmazhatja;
 - b) amennyiben a kedvezményezett nemzetközi szervezet, saját közbeszerzési szabályait alkalmazhatja, amennyiben azok a nemzetközileg elfogadott standardokkal egyenértékű garanciákat nyújtanak;
 - c) amennyiben a kedvezményezett a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő valamely partnerország közigazgatási szerve, amelynek társfinanszírozását átruházták az irányító hatóságra, a nemzeti törvényeket, rendeleteket és adminisztratív rendelkezéseket alkalmazhatja, feltéve, hogy a finanszírozási megállapodás ezt lehetővé teszi és betartják a (2) bekezdés a) pontjában foglalt általános elveket.
- (2) Minden egyéb esetben a következő kötelezettségeknek kell megfelelni:
- a) a szerződést az összességében legelőnyösebb ajánlatot vagy (adott esetben) a legalacsonyabb árajánlatot tevő félnek ítélik oda, kellő gondot fordítva az összeférhetetlenség elkerülésére;
 - b) a 60 000 EUR-t meghaladó értékű szerződések esetében a következő szabályok is alkalmazandók:
 - i. a pályázatoknak és/vagy ajánlatoknak a kedvezményezett által előzetesen az ajánlattételi dokumentációban közzétett kizárási, kiválasztási és odaítélési kritériumok alapján történő értékelésére értékelőbizottságot állítanak fel. A bizottság tagjainak száma páratlan, és a tagok mind technikai, mind adminisztratív szempontból maradéktalanul képesek az ajánlatok megalapozott véleményezésére;
 - ii. biztosítják a kellő átláthatóságot, a tisztességes versenyt és a megfelelő előzetes hirdetményt;

- iii. biztosítják az egyenlő elbánást, az arányosságot és a megkülönböztetésmentességet;
 - iv. az ajánlattételi dokumentációt a legjobb nemzetközi gyakorlatnak megfelelően állítják össze;
 - v. a pályázatok benyújtására elég hosszú határidőt biztosítanak ahhoz, hogy az érdekelt feleknek ésszerű időtartam álljon rendelkezésükre az ajánlatuk elkészítéséhez;
 - vi. a pályázókat vagy ajánlattevőket kizárják a közbeszerzési eljárásban való részvételből, amennyiben a 966/2012/EU, Euratom rendelet 106. cikkének (1) bekezdésében leírt helyzetek valamelyikében találhatók. A pályázók vagy ajánlattevők igazolják, hogy e helyzetek egyike sem vonatkozik rájuk. Ezenfelül nem ítéltető oda szerződés olyan pályázóknak vagy ajánlattevőknek, akik vagy amelyek a közbeszerzési eljárás során a 966/2012/EU, Euratom rendelet 107. cikkében leírt helyzetek egyikébe kerülnek;
 - vii. az 53–56. cikkben foglalt közbeszerzési eljárásokat kell követni.
- (3) A 236/2014/EU rendelet 8. és 9. cikkében meghatározott, az állampolgárságra és származásra vonatkozó szabályok minden esetben alkalmazandók.

53. cikk

Szolgáltatásra irányuló közbeszerzési szerződésekre vonatkozó közbeszerzési eljárások

(1) A legalább 300 000 EUR értékű szolgáltatásra irányuló közbeszerzési szerződéseket közbeszerzési hirdetmény közzétételét követően nemzetközi meghívásos közbeszerzési eljárás keretében ítélik oda. A közbeszerzési hirdetményt a programterületen túl valamennyi megfelelő médiumban közzéteszik, és a hirdetményben az ajánlat benyújtására felkért pályázók számát négy és nyolc között adják meg, valamint biztosítják a valódi versenyt.

(2) A 60 000 EUR-t meghaladó, de 300 000 EUR-nál alacsonyabb értékű szolgáltatásra irányuló közbeszerzési szerződéseket közzététel nélküli tárgyalásos (verseny)eljárás keretében ítélik oda. A kedvezményezett legalább három, általa kiválasztott szolgáltatóval konzultál és közülük eggyel vagy többel megtárgyalja a szerződési feltételeket.

54. cikk

Árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződésekre vonatkozó közbeszerzési eljárások

(1) A legalább 300 000 EUR értékű árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződéseket közbeszerzési hirdetmény közzétételét követően nemzetközi nyílt közbeszerzési eljárás keretében ítélik oda, és a közbeszerzési hirdetményt a programterületen túl valamennyi megfelelő médiumban közzéteszik.

(2) A legalább 100 000 EUR, de 300 000 EUR-nál alacsonyabb értékű árubeszerzésre irányuló közbeszerzési szerződéseket a programterületen közzétett nyílt közbeszerzési eljárás keretében ítélik oda. A támogatásra jogosult pályázók számára ugyanolyan lehetőségeket biztosítanak, mint a helyi vállalkozások számára.

(3) A legalább 60 000 EUR, de 100 000 EUR-nál alacsonyabb értékű árubeszerzésre irányuló szerződéseket közzététel nélküli tárgyalásos (verseny)eljárás keretében ítélik oda. A kedvezményezett legalább három, általa kiválasztott szolgáltatóval konzultál és közülük eggyel vagy többel megtárgyalja a szerződési feltételeket.

55. cikk

Építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződésekre vonatkozó közbeszerzési eljárások

(1) A legalább 5 000 000 EUR értékű építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződéseket közbeszerzési hirdetmény közzétételét követően nemzetközi nyílt közbeszerzési eljárás, illetve bizonyos építési beruházások egyedi jellemzőire tekintettel meghívásos közbeszerzési eljárás keretében ítélik oda, és a közbeszerzési hirdetményt a programterületen túl valamennyi megfelelő médiumban közzéteszik.

(2) A legalább 300 000 EUR, de 5 000 000 EUR-nál alacsonyabb értékű építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződéseket a programterületen közzétett nyílt közbeszerzési eljárás keretében ítélik oda. A támogatásra jogosult pályázók számára ugyanolyan lehetőségeket kell biztosítani, mint a helyi vállalkozások számára.

(3) A legalább 60 000 EUR, de 300 000 EUR-nál alacsonyabb értékű építési beruházásra irányuló szerződéseket közzététel nélküli tárgyalásos (verseny)eljárás keretében ítélik oda. A kedvezményezett legalább három, általa kiválasztott szerződő féllel konzultál és közülük egygel vagy többel megtárgyalja a szerződési feltételeket.

56. cikk

A tárgyalásos eljárás alkalmazása

A kedvezményezett az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 266., 268. és 270. cikkében említett esetekben úgy dönthet, hogy egyetlen ajánlaton alapuló tárgyalásos eljárást alkalmaz.

2. szakasz

Harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás

57. cikk

Harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás

(1) Amennyiben a projekt harmadik feleknek nyújtandó pénzügyi támogatás odaítélését teszi szükségessé, azt a következő feltételek mellett lehet nyújtani:

- a) mindegyik harmadik fél megfelelő garanciákat nyújt az összegek visszafizettetésére vonatkozóan;
- b) az arányosság, az átláthatóság, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás, az egyenlő elbánás és a megkülönböztetésmentesség elvének való megfelelés;
- c) az összeférhetlenségek elkerülése;
- d) a pénzügyi támogatás nem nyújtható halmozottan, illetve nem ítéltethető oda visszamenőlegesen, elvben társfinanszírozást foglal magában, és célja vagy hatása nem lehet nyereség termelése az egyes harmadik felek számára;
- e) a mérlegelési jogkör kedvezményezett általi gyakorlásának elkerülése érdekében a szerződésben szigorúan szabályozzák a pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó feltételeket. A szerződés különösen pontosítja a támogatásra jogosult személyek kategóriáit, az odaítélési kritériumokat (ideértve a pontos összeg meghatározására vonatkozó kritériumokat), valamint azon különböző típusú tevékenységek meghatározott listáját, amelyek pénzügyi támogatásban részesülhetnek;
- f) a pénzügyi támogatás maximálisan kifizethető összege nem haladja meg harmadik feleként a 60 000 EUR-t, kivéve, ha a pénzügyi támogatás a projekt elsődleges célja.

(2) A 236/2014/EU rendelet 8. és 9. cikkében meghatározott, az állampolgárságra és származásra vonatkozó szabályok alkalmazandók. Amennyiben egy lépcsőzetes támogatás meghaladja a 60 000 EUR-t, az 52. cikk b) pontjának vi. alpontjában foglalt részvételi szabályok értelemszerűen alkalmazandók.

VIII. CÍM

KIFIZETÉSEK, AZ ELSZÁMOLÁSOK BENYÚJTÁSA ÉS ELFOGADÁSA, PÉNZÜGYI KORREKCIÓK ÉS VISSZAFIZETÉSEK

1. FEJEZET

Kifizetések

58. cikk

Éves kötelezettségvállalások

(1) Megosztott irányítás keretében a Bizottság azt követően teszi meg a kezdeti kötelezettségvállalásokat, hogy az 5. cikknek megfelelően elfogadta a programot.

(2) Közvetett irányítás keretében a Bizottság a program elfogadását követően teszi meg a kezdeti kötelezettségvállalásokat, miután hatályba lépett a 81. és 82. cikkben említett, nemzetközi szervezetre vagy a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországokra költségvetés-végrehajtási feladatokat ruházó megállapodás.

(3) A Bizottság ezt követően minden pénzügyi évben legkésőbb május 1-ig megteszi a kapcsolódó kötelezettségvállalást. Az éves kötelezettségvállalások összegét a pénzügyi tervvel összhangban, a program előrehaladását és a források rendelkezésre állását figyelembe véve határozzák meg. A Bizottság tájékoztatja az irányító hatóságot a kötelezettségvállalás megtételéről.

59. cikk

A kifizetések általános szabályai

- (1) Az irányító hatóság számára teljesített kifizetések előfinanszírozás vagy egyenlegkifizetés formáját ölthetik.
- (2) Kifejezetten és kizárólag a program céljaira szolgáló bankszámlát nyitnak euróban. Amennyiben a Bizottság általi kifizetéseket a programétól eltérő bankszámlára továbbítják, a kapcsolódó összegeket és a felhalmozódott kamatokat haladéktalanul és teljes egészében átutalják a program bankszámlájára.
- (3) Nem alkalmazható levonás vagy visszatartás, és ezen összegekre vagy felhalmozódott kamatra semmilyen külön díj vagy azzal megegyező hatású egyéb díj nem vehető ki.

60. cikk

Az előfinanszírozás kiszámítására vonatkozó általános szabályok

- (1) Minden pénzügyi évben, miután az irányító hatóság értesült az éves kötelezettségvállalásról, kérheti a szóban forgó pénzügyi évre vonatkozó uniós hozzájárulás legfeljebb 80 %-ának előfinanszírozásként való átutalását. A második pénzügyi évtől az előfinanszírozási kérelmekhez mellékelik az előzetes költségvetést, amely részletesen tartalmazza az irányító hatóság kötelezettségvállalásait és kifizetéseit a 68. cikkben említett legutolsó ellenőrzési véleményt követő két számviteli év vonatkozásában. Az említett előzetes költségvetés felülvizsgálata, a program tényleges pénzügyi igényeinek értékelése és a források rendelkezésre állásának ellenőrzése után, a Bizottság legfeljebb 60 nappal a kifizetési kérelem általa történő nyilvántartásba vételét követően teljesíti a kért előfinanszírozás részét vagy egészét.
- (2) A pénzügyi év folyamán az irányító hatóság további előfinanszírozásként kérheti a már lekötött források teljes vagy részleges átutalását. Kérelmének alátámasztására az irányító hatóság időközi pénzügyi jelentést nyújt be, amely igazolja, hogy a pénzügyi évben ténylegesen felmerült vagy előreláthatóan felmerülő kiadások meghaladják a már kifizetett előfinanszírozások összegét. Az ilyen későbbi átutalások további előfinanszírozásnak minősülnek, feltéve, hogy azokat nem támasztja alá egy, a 68. cikkben említett ellenőrzési vélemény.
- (3) A program végrehajtásának minden egyes pénzügyi évében a Bizottság az elszámolások 69. cikk (2) bekezdése szerinti elfogadását követően a 68. cikkben említett ellenőrzési vélemény által alátámasztott, ténylegesen felmerült elszámolható kiadások alapján elszámolja a korábbi előfinanszírozási kifizetéseket. Ennek az elszámolásnak az eredményei alapján a Bizottság elvégezheti a szükséges pénzügyi módosításokat.

61. cikk

A kifizetési határidő megszakítása

- (1) A kifizetésre vonatkozó kifizetési határidőt a 966/2012/EU, Euratom rendelet értelmében vett megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő legfeljebb hat hónapos időtartamra megszakíthatja az alábbiak esetén:
 - a) valamely nemzeti vagy uniós ellenőrző szervezet tájékoztatása szerint az irányítási és kontrollrendszer működésének súlyos hiányosságaira utaló egyértelmű bizonyítékok állnak rendelkezésre;
 - b) a megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőnek további vizsgálatokat kell elvégeznie, miután olyan információ jutott a tudomására, amely szerint valamely kiadás súlyos pénzügyi következményekkel járó szabálytalansághoz kapcsolódik;
 - c) a 77. cikkben előírt dokumentumok valamelyikét nem nyújtották be;
 - d) a 60. és 64. cikkben előírt dokumentumok valamelyikét nem nyújtották be.

Az irányító hatóság hozzájárulhat a megszakítási időszak további három hónappal történő meghosszabbításához.

(2) A megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő a megszakítást a kifizetési kérelemben szereplő kiadásoknak az (1) bekezdés első albekezdésében említett elemek által érintett részére korlátozza, kivéve, ha nem lehet azonosítani a kiadások érintett részét. A megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő haladéktalanul tájékoztatja az irányító hatóságnak otthont adó tagállamot és az irányító hatóságot a kifizetés megszakításának okáról, és felkéri azokat a helyzet orvoslására. A megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő közvetlenül a szükséges intézkedések meghozatalát követően megszünteti a megszakítást. Amennyiben nem hozták meg a szükséges intézkedéseket, a megszakítás hat hónapon túlra meghosszabbítható.

62. cikk

Kifizetések felfüggesztése

- (1) A Bizottság részben vagy egészben felfüggesztheti a kifizetéseket az alábbiak esetén:
- a) a program irányítási és kontrollrendszerének tényleges működésében olyan súlyos, az uniós hozzájárulást veszélyeztető hiányosság mutatkozik, amelynek orvoslására nem történt intézkedés;
 - b) valamely részt vevő ország súlyosan megsérti a 31. cikk értelmében fennálló kötelezettségeit;
 - c) valamely kiadás olyan súlyos pénzügyi következményekkel járó szabálytalansághoz kapcsolódik, amelyet nem korrigáltak;
 - d) súlyos hiányosság tapasztalható az értékelési és monitoringrendszer minőségében és megbízhatóságában;
 - e) a monitoring, értékelés vagy ellenőrzés alapján bizonyítható, hogy a program a 4. cikkben jelzett határidőn belül és a 77. cikkel összhangban bejelentettek szerint nem hoz eredményt.
- (2) A Bizottság az előfinanszírozási kifizetések részben vagy egészben történő felfüggesztéséről határozhat, miután lehetőséget adott az irányító hatóságnak arra, hogy megtegye az észrevételeit.
- (3) A Bizottság akkor szünteti meg részben vagy egészben a kifizetések felfüggesztését, amikor az irányító hatóság meghozta a felfüggesztés megszüntetését lehetővé tevő szükséges intézkedéseket.

63. cikk

A vezető kedvezményezettek számára teljesített kifizetés

- (1) A vezető kedvezményezettek számára teljesített kifizetések az alábbi formák egyikét ölthetik:
- a) előfinanszírozás;
 - b) időközi kifizetés;
 - c) egyenlegkifizetés.
- (2) Az irányító hatóság biztosítja, hogy a vezető kedvezményezettek számára teljesített kifizetéseket az aláírt szerződésnek megfelelően a lehető leggyorsabban feldolgozzák. Nem alkalmazható olyan levonás vagy visszatartás – kivéve, ha az aláírt szerződés alátámasztja – vagy bármilyen külön díj vagy azzal megegyező hatású egyéb díj, amely csökkentené ezeket az összegeket.

64. cikk

Egyenlegkifizetés

- (1) Az irányító hatóság 2024. szeptember 30-ig benyújtja az egyenlegkifizetésre vonatkozó kérelmet a 77. cikk (5) bekezdésében említett dokumentumokkal együtt.
- (2) Az egyenlegkifizetésre legkésőbb az utolsó számviteli év záróelszámolásának időpontját követő három hónapon belül vagy a végrehajtási zárójelentés elfogadását követő egy hónapon belül kerül sor, a két időpont közül a későbbi figyelembevételével.

65. cikk

Kivétel a kötelezettségvállalás visszavonása alól

(1) A kötelezettségvállalás visszavonása által érintett összeget csökkenteni kell azzal az összeggel, amelyet az irányító hatóság nem tudott bejelenteni a Bizottságnak az alábbi okok miatt:

- a) a projekteket valamely közigazgatási jogorvoslati eljárás vagy felfüggesztő hatályú közigazgatási fellebbezés miatt felfüggesztették fel; vagy
- b) a program egy részének vagy egészének végrehajtását súlyosan érintő vis maior következtében;
- c) a 61. vagy 62. cikk alkalmazása miatt.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerint vis maiorra hivatkozó irányító hatóság igazolja a vis maior által a program egészének vagy egy részének a végrehajtását érintő közvetlen következményeket. Az (1) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazásában a levonást egy alkalommal lehet kérni, abban az esetben, ha a felfüggesztés vagy a vis maior legfeljebb egy évig tartott, illetve több alkalommal a vis maior időtartamának megfelelő ideig, illetve a projekt végrehajtását felfüggesztő bírósági vagy közigazgatási határozat dátuma és a jogerős bírósági vagy közigazgatási határozat dátuma között eltelt évek számának megfelelő alkalommal.

(3) Az irányító hatóság az előző pénzügyi év december 31-ig bejelentendő összeg vonatkozásában február 15-ig tájékoztatja a Bizottságot az (1) bekezdésben említett kivételekről.

66. cikk

Kötelezettség-visszavonási eljárás

(1) A Bizottság kellő időben tájékoztatja az irányító hatóságot, amennyiben a 236/2014/EU rendelet 6. cikke szerinti kötelezettségvállalás-visszavonás kockázata fennáll.

(2) A február 15-ét követően kapott információk alapján a Bizottság tájékoztatja az irányító hatóságot a birtokában lévő információk alapján visszavonásra kerülő összegről.

(3) Az irányító hatóságnak két hónap áll rendelkezésére, hogy elfogadja a visszavonásra ítélt összeget, vagy benyújtsa az észrevételeit.

(4) Az irányító hatóság június 30-ig felülvizsgált pénzügyi tervet nyújt be a Bizottsághoz, amely az érintett pénzügyi évre vonatkozóan tükrözi a támogatási összeg csökkentésének a program tematikus célkitűzésére vagy technikai segítségnyújtására gyakorolt hatását. Amennyiben nem nyújtanak be ilyen tervet, a Bizottság felülvizsgálja a pénzügyi tervet és csökkenti az uniós hozzájárulást az érintett pénzügyi évre vonatkozóan. A csökkentés arányosan érinti a tematikus célkitűzést és a technikai segítségnyújtást.

(5) A Bizottság módosítja a programot jóváhagyó határozatot.

67. cikk

Az euro használata

(1) Az irányító hatóság vagy a kedvezményezett az eurótól eltérő pénznemben felmerült kiadást átváltja euróra a Bizottságnak a következő hónapok valamelyikén érvényes átváltási árfolyamán:

- a) az a hónap, amelyben a kiadás felmerült;
- b) az a hónap, amelyben a kiadást benyújtották vizsgálatra a 32. cikk (1) bekezdésével összhangban;
- c) az a hónap, amelyben a kiadást bejelentették a vezető kedvezményezettnek.

(2) A programban meghatározzák a kiválasztott módszert, és a program időtartama alatt azt alkalmazzák. A technikai segítségnyújtásra és projektekre eltérő módszerek alkalmazhatók.

2. FEJEZET

Az elszámolások benyújtása és elfogadása

68. cikk

Az elszámolások benyújtása

(1) A program elszámolásait az irányító hatóság készíti el. Az elszámolások önállóak és elkülönültek, és kizárólag a programra vonatkozó tevékenységeket tartalmazzák. Az elszámolások lehetővé teszik a programnak a prioritások és a technikai segítségnyújtás szerinti analitikus ellenőrzését.

(2) Az irányító hatóság éves jelentésében február 15-ig benyújtja a Bizottságnak a következő információkat:

- a) az előző számviteli évre vonatkozó elszámolások;
- b) az irányító hatóság képviselője által aláírt vezetői nyilatkozat, amely megerősíti az alábbiakat:
 - i. az információ teljes körű, pontos és alakilag megfelelő;
 - ii. a kiadásokat az eredetileg tervezett célra fordították;
 - iii. a bevezetett kontrollrendszerek a szükséges mértékben garantálják a mögöttes tranzakciók jogszerűségét;
- c) az irányító hatóság által lefolytatott kontrollok éves összefoglalója, beleértve a rendszerekben azonosított hibák és gyengeségek jellegének és mértékének elemzését, valamint a megtett vagy megtenni tervezett javító intézkedéseket;
- d) ellenőrzési vélemény az éves elszámolásokról;
- e) az ellenőrző hatóság által elkészített éves ellenőrzési jelentés, amely tartalmazza a lefolytatott ellenőrzések összefoglalóját, beleértve a rendszer- és projektszinten azonosított hibák és gyengeségek jellegének és mértékének elemzését, valamint a megtett vagy megtenni tervezett javító intézkedéseket;
- f) az előző év július 1-jétől december 31-ig felmerült költségek becslése;
- g) a számviteli év során lezárt projektek jegyzéke.

(3) A (2) bekezdés a) pontjában említett elszámolásokat minden egyes programra vonatkozóan benyújtják, és az elszámolások magukban foglalják az egyes prioritások és a technikai segítségnyújtás szintjén az alábbiakat:

- a) a felmerült és kifizetett kiadások, valamint az irányító hatóság által keresett és kapott bevétel;
- b) a számviteli év során visszavont és visszafizettetett összegek, a számviteli év végén visszafizettetendő összegek és a nem visszafizetethető összegek.

(4) A (2) bekezdés d) pontjában említett ellenőrzési vélemény megállapítja, hogy az elszámolások megbízható és valós képet nyújtanak-e, a kapcsolódó műveletek jogszerűek és szabályszerűek-e, valamint a kontrollrendszerek megfelelően működnek-e. A vélemény tartalmazza azt is, hogy az ellenőrzési tevékenység megkérdőjelezi-e a (2) bekezdés b) pontjában említett vezetői nyilatkozatban szereplő megállapításokat.

69. cikk

Az elszámolások elfogadása

(1) A Bizottság a számviteli év végét követő év május 31-ig megvizsgálja az elszámolásokat, és tájékoztatja az irányító hatóságot arról, hogy elfogadja-e, hogy az elszámolások teljes körűek, pontosak és valóságosak.

(2) A 68. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzési vélemény által igazoltak szerint elszámolható felmerült kiadások alapján a Bizottság elszámolja az előfinanszírozást.

(3) Az elszámolások elfogadása semmilyen későbbi pénzügyi korrekciót nem érint a 72. cikkel összhangban.

70. cikk

Nyilvántartás-megőrzési időszak

(1) Az irányító hatóság és a kedvezményezettek a programra vonatkozó egyenleg kifizetését követően öt évig megőrzik a programhoz vagy projekthez kapcsolódó valamennyi dokumentumot. Különösen megőrzik a jelentéseket, a bizonylatokat, valamint az elszámolásokat, a számviteli dokumentumokat és minden egyéb, a program és a projektek finanszírozásához kapcsolódó dokumentumot (ideértve a szerződés odaítélésére vonatkozó valamennyi dokumentumot).

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve a program vagy projekt végrehajtásához kapcsolódó ellenőrzésekkel, fellebbezésekkel, jogvitákkal vagy igényrendezéssel kapcsolatos nyilvántartásokat ezen ellenőrzések, fellebbezések, jogviták vagy igényrendezések lezárultáig kell megőrizni.

3. FEJEZET

Pénzügyi korrekciók és visszafizettetések

1. szakasz

Pénzügyi korrekciók

71. cikk

Az irányító hatóság által végrehajtott pénzügyi korrekciók

(1) Az irányító hatóság viseli az elsődleges felelősséget azért, hogy megelőzzék és vizsgálják a szabálytalanságokat és elvégezzék a szükséges pénzügyi korrekciókat, valamint kezdeményezzék a visszafizettetések. Rendszerszintű szabálytalanság esetén az irányító hatóság minden, potenciálisan érintett műveletre kiterjeszti a vizsgálatát.

Az irányító hatóság elvégzi a projektek, a technikai segítségnyújtás vagy a program esetében feltárt egyedi vagy rendszer-szintű szabálytalanságokkal kapcsolatban szükséges pénzügyi korrekciókat. A pénzügyi korrekciók a projektre vagy technikai segítségnyújtásra nyújtott uniós hozzájárulás részben vagy egészben történő törlését jelentik. Az irányító hatóság figyelembe veszi a szabálytalanságok jellegét és súlyosságát, valamint a pénzügyi veszteséget, és arányos pénzügyi korrekciót alkalmaz. A pénzügyi korrekciókat az irányító hatóság annak a számviteli évnek az éves beszámolójában rögzíti, amelyben a törlésről szóló határozat született.

(2) Az (1) bekezdéssel összhangban törölt hozzájárulás újra felhasználható az érintett programon belül, a (3) bekezdés figyelembevételével.

(3) Az (1) bekezdéssel összhangban törölt hozzájárulás nem használható fel újra sem a korrekció tárgyát képező projekthez, sem amennyiben a pénzügyi korrekció rendszerszintű szabálytalanság miatt szükséges, sem pedig a rendszer-szintű szabálytalanság által érintett bármely projekthez.

72. cikk

A Bizottság által végrehajtott pénzügyi korrekciók

(1) A Bizottság pénzügyi korrekciót hajt végre valamely programnak nyújtott támogatás teljes egészében vagy részben történő törlésével és a támogatás összegének a tagállam általi visszafizetésével annak érdekében, hogy kizárja az uniós finanszírozásból az alkalmazandó jogot sértő vagy az irányítási és kontrollrendszerekben a Bizottság vagy az Európai Számvevőszék által feltárt hiányosságokkal kapcsolatos kiadásokat.

(2) Az alkalmazandó jog megsértése kizárólag a Bizottságnak bejelentett kiadásokat illetően és abban az esetben vezet pénzügyi korrekcióhoz, ha a következő feltételek valamelyike teljesül:

- a) a jogsértés befolyásolta egy projekt vagy technikai segítségnyújtás kiválasztását, vagy az olyan esetekben, amikor a jogsértés jellege miatt nem lehet megállapítani ezt a hatást, de jelentős a kockázata annak, hogy a jogsértés ilyen hatással járt;
- b) a jogsértés befolyásolta a program által bejelentett kiadás összegét, vagy az olyan esetekben, amikor a jogsértés jellege miatt nem lehet számszerűsíteni annak pénzügyi hatását, de jelentős a kockázata annak, hogy a jogsértés ilyen hatással járt.

(3) A Bizottság különösen akkor hajt végre pénzügyi korrekciót, amikor a szükséges vizsgálatok lefolytatását követően az alábbi következtetések valamelyikét vonja le:

- a) a program irányítási és kontrollrendszerében olyan súlyos hiányosság tapasztalható, amely veszélyezteti a már korábban kifizetett uniós hozzájárulást;
- b) az irányító hatóság az e bekezdés szerinti pénzügyi korrekciós eljárás megindítását megelőzően nem teljesítette a 71. cikkben foglalt kötelezettségeit;
- c) az éves vagy zárójelentésben bejelentett kiadás szabálytalan, és azt az irányító hatóság az e bekezdés szerinti pénzügyi korrekciós eljárás megindítását megelőzően nem korrigálta.

A Bizottság pénzügyi korrekcióit az azonosított szabálytalanságok egyedi esetei alapján határozza meg, és figyelembe veszi, hogy az adott szabálytalanság rendszerszintű-e. Abban az esetben, ha nem állapítható meg pontosan a szabálytalan kiadás összege, a Bizottság átalányalapú vagy extrapolált pénzügyi korrekciót alkalmaz.

(4) A Bizottság a (3) bekezdés szerinti pénzügyi korrekció összegére vonatkozó döntése során tiszteletben tartja az arányosság elvét azáltal, hogy figyelembe veszi a szabálytalanság jellegét és súlyosságát, valamint a program irányítási és kontrollrendszerében feltárt hiányosságok nagyságát és pénzügyi hatásait.

(5) Amennyiben a Bizottság az álláspontját nem a saját szolgálatainak ellenőrei által megállapított jelentések alapján alakítja ki, a pénzügyi következményekre vonatkozó saját következtetéseit az irányító hatóság és az ellenőrök meghallgatását követően vonja le.

(6) A program lezárása nem sérti a Bizottság jogát, hogy egy későbbi szakaszban pénzügyi korrekciót szabjon ki az irányító hatósággal szemben.

(7) Az alkalmazandó pénzügyi korrekció szintjének megállapítására vonatkozó kritériumok, valamint az átalányalapú vagy extrapolált pénzügyi korrekciók alkalmazására vonatkozó kritériumok megegyeznek az 1303/2013/EU rendelettel ⁽¹⁾ és különösen annak 144. cikkével összhangban elfogadottakkal, valamint a 2013. december 19-i bizottsági határozatban ⁽²⁾ foglaltakkal.

73. cikk

Eljárás

(1) A Bizottság – mielőtt pénzügyi korrekcióval kapcsolatos határozatot hoz – tájékoztatja az irányító hatóságot vizsgálata ideiglenes következtetéseiről, és felkéri az irányító hatóságot, hogy két hónapon belül nyújtsa be észrevételeit.

(2) Amennyiben a Bizottság extrapoláció alapján vagy százalékban meghatározott átalány formájában végrehajtott pénzügyi korrekciót javasol, az irányító hatóságnak lehetőséget kell kapnia – az érintett dokumentumok átvizsgálása révén – annak bizonyítására, hogy a szabálytalanság tényleges mértéke kisebb a Bizottság értékelésénél. A Bizottsággal egyetértésben az irányító hatóság az említett vizsgálatot a dokumentumok megfelelően arányos részére vagy mintájára korlátozhatja. A kellően indokolt esetek kivételével a vizsgálat időtartama nem haladhatja meg az (1) bekezdésben említett két hónapos időtartamot követő további két hónapot.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ A Bizottság 2013. december 19-i határozata az Unió által megosztott irányítás keretében finanszírozott kiadásokra vonatkozóan a közbeszerzési szabályok megsértése esetén a Bizottság által végrehajtható pénzügyi korrekciók megállapításáról szóló iránymutatás meghatározásáról és jóváhagyásáról (C(2013) 9527).

(3) A Bizottság figyelembe veszi az irányító hatóság által az (1) és (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül benyújtott valamennyi bizonyítékot.

(4) Amennyiben az irányító hatóság nem fogadja el a Bizottság ideiglenes következtetéseit, a Bizottság meghallgatásra hívja az irányító hatóságot, hogy meggyőződjön afelől, hogy a Bizottságnak a pénzügyi korrekció alkalmazásával kapcsolatos következtetései alapját képező minden releváns információ és észrevétel hozzáférhető.

(5) Megállapodás esetén és a (6) bekezdés sérelme nélkül, az irányító hatóság a 71. cikk (2) bekezdésével összhangban újra felhasználhatja az érintett programra vonatkozóan törölt hozzájárulást.

(6) Pénzügyi korrekciók alkalmazásához a Bizottság a meghallgatást követő hat hónapon belül, vagy ha az irányító hatóság vállalja, hogy a meghallgatás után további információkat nyújt be, ezen információk kézhezvételét követő hat hónapon belül hoz határozatot. A Bizottság az eljárás során benyújtott összes információt és észrevételt figyelembe veszi. Amennyiben nem kerül sor meghallgatásra, a hat hónapos időszak a Bizottság által küldött meghívó keltezésétől számított két hónap elteltével kezdődik.

(7) Amennyiben a Bizottság, illetve az Európai Számvevőszék olyan szabálytalanságokat tár fel, amelyek az irányítási és kontrollrendszerek hatékony működésének súlyos hiányosságairól tanúskodnak, az ennek kapcsán meghatározott pénzügyi korrekció csökkenti az uniós támogatás mértékét.

Az első albekezdés nem alkalmazandó az irányítási és kontrollrendszer hatékony működésének azon súlyos hiányosságai esetében, amelyek vonatkozásában a Bizottság vagy az Európai Számvevőszék általi feltárást megelőzően:

- a) a 68. cikkel összhangban a Bizottságnak benyújtott vezetői nyilatkozatban, az éves kontrolljelentésben vagy az ellenőrzési véleményben, illetve az ellenőrző hatóság által a Bizottságnak benyújtott egyéb ellenőrzési jelentésekben már említést tettek; vagy
- b) az irányító hatóság megfelelő kiigazító intézkedéseket hozott.

Az irányítási és kontrollrendszerek hatékony működésének súlyos hiányosságaira vonatkozó értékelés az alkalmazandó jogon alapul, amennyiben sor került a vonatkozó vezetői nyilatkozatok, éves kontrolljelentések és ellenőrzési vélemények benyújtására.

A pénzügyi korrekcióra vonatkozó döntés során a Bizottság:

- a) tiszteletben tartja az arányosság elvét azáltal, hogy figyelembe veszi az irányítási és kontrollrendszer hatékony működése súlyos hiányosságának jellegét és mértékét, valamint az uniós költségvetésre gyakorolt pénzügyi hatásait;
- b) az általánalapú vagy extrapolált korrekció alkalmazása során kizárja az irányító hatóság által már korábban észlelt és az elszámolásokban kiigazított szabálytalan kiadásokat, valamint a jogszerűségi és szabályszerűségi értékelés alatt álló kiadásokat;
- c) az uniós költségvetést érintő fennmaradó kockázat meghatározása során figyelembe veszi az irányító hatóság által észlelt egyéb súlyos hiányosságok okán az irányító hatóság által az érintett kiadásokra alkalmazott általánalapú vagy extrapolált korrekciókat.

2. szakasz

Visszafizettetések

74. cikk

Pénzügyi korrekciók és visszafizettetések

(1) Az irányító hatóság felelős a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetéséért.

(2) Amennyiben a visszafizettetés az e rendeletből és a 966/2012/EU, Euratom rendeletből eredő jogi kötelezettségeknek az irányító hatóság általi megsértésére vonatkozik, az irányító hatóság felelős az érintett összegeknek a Bizottság számára való visszatérítéséért.

(3) Amennyiben a visszafizettetés a program irányítási és kontrollrendszereinek rendszerszintű hiányosságaira vonatkozik, az irányító hatóság felelős az érintett összegeknek a Bizottság számára való visszatérítéséért a részt vevő országok közötti, a programban előírtak szerinti felelősségmegosztással összhangban.

(4) Amennyiben a visszafizettetés olyan kedvezményezettel szembeni követelésre vonatkozik, amelynek székhelye valamely tagállamban van, és az irányító hatóság nem tudja behajtani a követelést, úgy a kedvezményezett székhelye szerinti tagállam fizeti ki az esedékes összeget az irányító hatóság számára, és visszaigényli azt a kedvezményezettől.

(5) Amennyiben a visszafizettetés olyan kedvezményezettel szembeni követelésre vonatkozik, amelynek székhelye a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő országok valamelyikében van, és az irányító hatóság nem tudja behajtani a követelést, úgy a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő, a kedvezményezett székhelye szerinti ország felelősségének szintje a 8. és 9. cikkben említett vonatkozó finanszírozási megállapodásban foglaltaknak felel meg.

75. cikk

Visszafizetés az irányító hatóság számára

(1) Az irányító hatóság a jogosulatlanul kifizetett összegeket a késedelmi kamatokkal együtt visszafizetteti a vezető kedvezményezettel. Az érintett kedvezményezettek a vezető kedvezményezett számára fizetik vissza a jogosulatlanul kifizetett összegeket a közöttük létrejött partnerségi megállapodással összhangban. Amennyiben a vezető kedvezményezettnek nem sikerül biztosítania az érintett kedvezményezett részéről a visszafizetést, az irányító hatóság hivatalosan értesíti ez utóbbit, hogy teljesítse a vezető kedvezményezett számára a visszafizetést. Amennyiben az érintett kedvezményezett nem teljesíti a visszafizetést, az irányító hatóság felkéri az érintett kedvezményezett székhelye szerinti részt vevő országot, hogy a 74. cikk (2)–(5) bekezdésével összhangban térítse vissza a jogosulatlanul kifizetett összegeket.

(2) Az irányító hatóság kellő körültekintéssel jár el annak biztosítására, hogy a visszafizetési felszólítás alapján a részt vevő országok támogatásával megtörténjen a visszatérítés. Az irányító hatóság különösen azt biztosítja, hogy a követelés nem vitatott, határozott összegű és esedékes. Amennyiben az irányító hatóság lemond egy már megállapított követelésről, akkor gondoskodnia kell arról, hogy a lemondás szabályos legyen és megfeleljen a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az arányosság elvének. A lemondásról szóló döntést előzetesen jóváhagyás céljából be kell nyújtani a közös monitoring bizottságnak.

(3) Az irányító hatóság folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az esedékes összegek visszafizettetése érdekében hozott valamennyi lépésről. A Bizottság bármikor átveheti az összegeknek közvetlenül a kedvezményezett vagy az érintett partnerország általi visszafizetetésére vonatkozó feladatot.

(4) A részt vevő országnak vagy a Bizottságnak átadott dosszié tartalmazza a visszafizetetéshez szükséges valamennyi dokumentumot, valamint az irányító hatóság által az esedékes összegek visszafizettetése érdekében tett lépések bizonyítékait.

(5) Az irányító hatóság által kötött szerződések olyan záradékot tartalmaznak, amely lehetővé teszi a Bizottság vagy a kedvezményezett székhelye szerinti részt vevő ország számára, hogy az irányító hatóság számára bármilyen olyan esedékes összeget visszafizettessenek, amelyet ez utóbbi nem tudott visszafizettetni.

76. cikk

Visszafizetés a Bizottság számára

(1) A Bizottság számára esedékes visszafizetést a visszafizetési felszólításon feltüntetett esedékességi időpont előtt kell teljesíteni. Az esedékesség a terhelési értesítés kibocsátásának időpontjától számított 45 nap.

(2) Késedelmes visszafizetés esetén az esedékesség időpontjától a tényleges visszafizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozóan késedelmi kamatot kell fizetni. A kamatláb három és fél százalékponttal haladja meg azt a kamatlábat, amelyet az Európai Központi Bank az irányadó refinanszírozási műveletekre az esedékesség napja szerinti hónap első munkanapján alkalmaz. A visszafizetendő összegek levonhatók a kedvezményezett vagy a részt vevő ország számára esedékes bármilyen összegből. Ez nem érinti a felek arra vonatkozó jogát, hogy részletekben való kifizetésről állapodjanak meg.

IX. CÍM

JELENTÉSTÉTEL, MONITORING ÉS ÉRTÉKELÉS

77. cikk

Az irányító hatóság éves jelentései

(1) Az irányító hatóság február 15-ig benyújtja a Bizottságnak a közös monitoring bizottság által jóváhagyott éves jelentést. Az említett éves jelentés egy technikai és egy pénzügyi részt tartalmaz, amelyek az előző számviteli évet fedik le.

(2) A technikai rész az alábbiakat ismerteti:

- a) a program és prioritásai megvalósításának előrehaladása;
- b) az aláírt szerződések tételes felsorolása és a kiválasztott, de még nem szerződött projektek jegyzéke, tartaléklistákkal együtt;
- c) a technikai segítségnyújtás keretében elvégzett tevékenységek;
- d) a projektek monitoringja és értékelése tekintetében tett intézkedések, ezek eredményei, valamint az azonosított problémák megoldására tett intézkedések;
- e) a végrehajtott tájékoztatói és kommunikációs tevékenységek.

(3) A pénzügyi részt a 68. cikk (2) bekezdésével összhangban készítik el.

(4) Az éves jelentés ezenfelül tartalmazza a következő számviteli évben végrehajtandó tevékenységek előrejelzését. Ez a következőket foglalja magában:

- a) aktualizált ellenőrzési stratégia;
- b) munkaprogram, pénzügyi terv és a technikai segítségnyújtás tervezett felhasználása;
- c) éves monitoring- és értékelési terv a 78. cikk (2) bekezdésével összhangban;
- d) éves tájékoztatói és kommunikációs terv a 79. cikk (4) bekezdésével összhangban.

(5) Az irányító hatóság 2024. szeptember 30-ig benyújtja a Bizottságnak a közös monitoring bizottság által jóváhagyott zárójelentést. Ez a zárójelentés értelemszerűen tartalmazza a fenti (2) és (3) bekezdés szerint előírt információkat az utolsó számviteli évre és a teljes programidőszakra vonatkozóan.

78. cikk

Monitoring és értékelés

(1) A program monitoringjának és értékelésének célja a tervezés és végrehajtás színvonalának javítása, valamint összhangjának, eredményességének, hatékonyságának és hatásának értékelése és javítása. A monitoring és értékelés eredményeit figyelembe veszik a programozási és végrehajtási ciklusban.

(2) A program indikatív monitoring- és értékelési tervet tartalmaz a teljes programidőszakra vonatkozóan. Ezt követően minden egyes program keretében éves monitoring- és értékelési tervet állítanak össze, amelyet az irányító hatóság hajt végre a Bizottság iránymutatásával és értékelési módszerével összhangban. Az éves tervet legkésőbb február 15-ig benyújtják a Bizottságnak.

(3) Az irányító hatóság a napi monitoringon felül eredményorientált program- és projektmonitoringot végez.

(4) A Bizottság valamennyi monitoring- és értékelési jelentésbe jogosult betekinteni.

(5) A Bizottság bármikor elindíthatja a program egészének vagy részének értékelését vagy monitoringját. Ezek eredményeit közlik a program közös monitoring bizottságával és irányító hatóságával, és az eredmények a program kiigazításához vezethetnek.

X. CÍM

LÁTHATÓSÁG

79. cikk

Láthatóság

(1) Mind az irányító hatóság, mind a kedvezményezettek kiemelt feladata annak biztosítása, hogy a megfelelő információ eljuttatásra kerüljön a közvéleményhez.

(2) Az irányító hatóság és a kedvezményezettek biztosítják a programok és projektek uniós jellegének megfelelő nyilvánosságát annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet az uniós fellépésre, és valamennyi részt vevő országban egységes képet teremtsenek az uniós támogatással kapcsolatban.

(3) Az irányító hatóság biztosítja, hogy láthatósági stratégiája és a kedvezményezettek által tett láthatósági intézkedések megfelelnek a Bizottság iránymutatásának.

(4) A program tartalmazza a teljes programidőszakra szóló kommunikációs stratégiát, valamint az első évre vonatkozó indikatív tájékoztatási és kommunikációs tervet, beleértve a láthatósági intézkedéseket. Minden egyes program keretében éves tájékoztatási és kommunikációs tervet állítanak össze, amelyet az irányító hatóság hajt végre. Az említett tervet legkésőbb február 15-ig benyújtják a Bizottságnak.

HARMADIK RÉSZ

KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

I. CÍM

KÖZVETETT IRÁNYÍTÁS NEMZETKÖZI SZERVEZETEKSEL

80. cikk

A nemzetközi szervezetek mint irányító hatóság

(1) A részt vevő országok javasolhatják, hogy a programot nemzetközi szervezet irányítsa.

(2) Irányító hatóságként kizárólag az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 43. cikkének értelmében vett nemzetközi szervezet javasolható.

(3) A nemzetközi szervezetnek teljesítenie kell a 966/2012/EU, Euratom rendelet 60. cikkében meghatározott követelményeket.

(4) A Bizottság a program elfogadását megelőzően megbizonyosodik arról, hogy teljesültek a (3) bekezdésben meghatározott követelmények.

81. cikk

A nemzetközi szervezet által irányított programokra alkalmazandó szabályok

(1) A Bizottság és a nemzetközi szervezet megállapodást kötnek, amely tartalmazza a programra alkalmazandó részletes szabályokat. Amennyiben a program a 42. cikk szerinti pénzügyi eszközhez nyújt hozzájárulást, be kell tartani a 966/2012/EU, Euratom rendelet 140. cikkében meghatározott feltételeket és jelentéstételi követelményeket.

(2) A nemzetközi szervezet által irányított programokra a második részben foglalt rendelkezések alkalmazandók, hacsak az (1) bekezdésben említett megállapodás másként nem rendelkezik.

II. CÍM

KÖZVETETT IRÁNYÍTÁS A HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN RÉSZT VEVŐ PARTNERORSZÁGGAL

82. cikk

A határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerországok mint irányító hatóság

- (1) A részt vevő országok javasolhatják, hogy a programot a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerország irányítsa.
- (2) A határokon átnyúló együttműködésben részt vevő kijelölt partnerországra bízott feladatok jellegét a közvetett irányításra vonatkozóan a 966/2012/EU, Euratom rendeletben és az 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben foglalt rendelkezések szerinti, a Bizottság és a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő partnerország által aláírt megállapodásban kell rögzíteni.
- (3) A (2) bekezdésben említett megállapodás tartalmazza a programra alkalmazandó részletes szabályokat. A megállapodás különösen meghatározza azt, hogy az irányító hatóságra bízott feladatok jellegére tekintettel a második rész mely rendelkezései alkalmazandók, valamint rögzíti a benne foglalt összegeket.

NEGYEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

83. cikk

Átmeneti rendelkezések

A 951/2007/EK bizottsági rendelet ⁽¹⁾ a 2014-et megelőző költségvetési éveket végrehajtó jogi aktusokra és kötelezettségvállalásokra továbbra is alkalmazandó.

84. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet 2014. január 1-jétől kezdve alkalmazandó.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2014. augusztus 18-án.

a Bizottság részéről
az elnök
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ A Bizottság 2007. augusztus 9-i 951/2007/EK rendelete az európai szomszédsági és partnerségi támogatási eszköz létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról szóló 1638/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet keretében finanszírozott, határokon átnyúló együttműködési programok végrehajtási szabályainak megállapításáról (HL L 210., 2007.8.10., 10. o.).

MELLÉKLET

Az irányító hatóság kijelölésére vonatkozó kritériumok

A kijelölési eljárásnak a belső kontroll alábbi komponensein kell alapulnia:

1. Belsőkontroll-környezet

- i. Az irányító hatóság feladatait lefedő szervezeti struktúra és a feladatköröknek az egyes szerveken belüli és a szervek közötti felosztása a második rész IV. címének 2. fejezetében leírtak szerint, biztosítva, hogy adott esetben a feladatkörök szétválasztásának elvét betartják.
- ii. A feladatok közreműködő szervezetekre történő átruházása esetén olyan keret, amely révén biztosítható azok feladatainak és kötelezettségeinek meghatározása, az átruházott feladatok elvégzésére vonatkozó képesség ellenőrzése és a jelentéstételi eljárások megléte.
- iii. A szabálytalanságok megelőzésére, feltárására és korrigálására, valamint a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafiztetésére vonatkozó jelentéstételi és monitoringeljárások.
- iv. A szükséges technikai készségekkel rendelkező, megfelelő humán erőforrásnak a szervezet különböző szintjei és feladatai közötti felosztására vonatkozó terv.

2. Kockázatkezelés

Egy olyan rendszer, amellyel – az arányosság elvének szem előtt tartása mellett – biztosítható, hogy legalább évente egyszer és különösen a tevékenységek jelentős módosítása esetén megfelelő kockázatkezelési eljárást alkalmazzanak.

3. Irányítási és kontrolltevékenységek

- i. Projektkiválasztási eljárások, amelyek biztosítják az átláthatóságot, az egyenlő elbánás, a megkülönböztetésmentesség, az objektivitás és a tisztességes verseny elvének érvényesülését. Ezen elvekre tekintettel:
 - a) a projekteket előre bejelentett kiválasztási és odaítélési kritériumok alapján kell kiválasztani és odaítélni, amelyeket az értékelési táblázatban határoznak meg. A kiválasztási kritériumok annak felmérésére szolgálnak, hogy a pályázó be tudja-e fejezni a javasolt intézkedést vagy munkaprogramot. Az odaítélési kritériumokat arra alkalmazzák, hogy felmérjék a projekt javaslatának színvonalát a meghatározott célkitűzésekkel és prioritásokkal szemben;
 - b) a vissza nem térítendő támogatásokra előzetes és utólagos hirdetési szabályok vonatkoznak;
 - c) a pályázókat írásban értesítik az értékelés eredményeiről. Amennyiben a vissza nem térítendő támogatást nem ítélték oda, az irányító hatóság közli a pályázat elutasításának okait, hivatkozással azokra a kiválasztási és odaítélési kritériumokra, amelyeket a pályázat nem teljesített;
 - d) kerülni kell mindenfajta összeférhetetlenséget;
 - e) valamennyi pályázóra ugyanazok a szabályok és feltételek alkalmazandók.
- ii. Szerződéskezelési eljárások.
- iii. Ellenőrzési eljárások, ideértve a kedvezményezettek minden egyes kifizetési kérelmének adminisztratív ellenőrzését és a projektek helyszíni ellenőrzését.
- iv. Eljárások a kifizetések feldolgozására és engedélyezésére.
- v. Eljárások olyan rendszer kialakítására, amellyel adatgyűjtés, -rögzítés és -tárolás végezhető minden egyes projekt vonatkozásában, továbbá biztosítható, hogy az informatikai rendszerek biztonsága megfelel a nemzetközileg elfogadott standardoknak.
- vi. Az irányító hatóság által kidolgozott eljárások annak biztosítására, hogy a kedvezményezettek vagy külön elszámolási rendszert vagy megfelelő számviteli szabályzatot tartanak fenn a projekthez kapcsolódó valamennyi ügyletre vonatkozóan.

- vii. A hatékony és arányos csalás elleni intézkedések alkalmazásához szükséges eljárások.
- viii. Eljárások az elszámolások elkészítésére és azok valódiságának, teljességének és pontosságának igazolására, továbbá annak igazolására, hogy a kiadások megfelelnek az alkalmazandó szabályoknak.
- ix. A megfelelő ellenőrzési nyomvonal és archiválási rendszer biztosításához szükséges eljárások.
- x. Eljárások a vezetői megbízhatósági nyilatkozat, az elvégzett kontrollokról és a feltárt hiányosságokról szóló jelentés, valamint a végső ellenőrzések és kontrollok éves összefoglalója elkészítésére.
- xi. Amennyiben közreműködő szervezetre ruháznak át feladatokat, a kijelölési kritériumoknak tartalmazniuk kell a meglévő eljárások értékelését annak biztosítására, hogy az irányító hatóság ellenőrzi a közreműködő szervezet kapacitását a feladatok elvégzésére és a feladatok megfelelő végrehajtásának nyomon követésére.

4. Tájékoztatás és kommunikáció

- i. Az irányító hatóság megszerzi, illetve előállítja és felhasználja a vonatkozó információkat a belső kontroll más komponensei működésének támogatására.
- ii. Az irányító hatóság házon belül terjeszti a belső kontroll más komponensei működésének támogatásához szükséges információkat, ideértve a belső kontroll célkitűzéseit és feladatait.
- iii. Az irányító hatóság kapcsolatot tart külső felekkel a belső kontroll más komponenseinek működését érintő kérdésekkel kapcsolatban.

5. Monitoring

Dokumentált eljárások, elvégzett ellenőrzések és értékelések, amelyek révén meg lehet bizonyosodni arról, hogy a belső kontroll komponensei léteznek és működnek.
